

208507 వత్రి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

చెన్నపట్నము 1915 సం. జూలై నెల 9 వ తేది శుక్రవారము

No 86

సంపుటము. ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర శ్వేత మాస బహుళ త్రయోదశి ౧౩.

సంచిక ౮౬

అమృతం
Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన మందు. ప్రాధమిక దశలో పడితే మనకు అమృతాంజనమును పయోగించిన యెడల రోగము పెద్దదయి తరువాత ఉబ్బసము క్రింద దించును. పడితే మనకు ఉబ్బసము నకును అంత సంబంధము గలదు. పరీక్షించును.

వత్రిముఖ సూక్ష్మము. చవుకయైన వైద్యులయము ఈ మందుకు రుద్దగానే చెమట పుట్టుచుండును. ఇది చచ్చునాథములను చొంగించి నెహమున గారోడ్డును కలిపించుచు వచ్చును. సహ సీసా -కి 0.8-0.0 లు. అమృతాంజనము డిపో, 6 తంబు సెట్టివీడి, మదరాస్.

తుపాకులు! తుపాకులు!!

తుపాకులు, రివాల్వర్లు, తోటాలు, మందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. నలయువారు క్యాటలాగులు ఈ అడ్డనుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

యం. వి. రామానుజం వైట్టి ౪౦౦ కో, 12 పాకన్లు వ్రాడే. మదరాసు.

వరకాభివృద్ధికి నూతన మార్గము

బెట్టు క్రూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, ట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్సిల్ ప్రెసిద్ధి కెందెన ఈ ఇంజనులు నవీన యేర్పాటుతో ఆమర్చబడి యెట్టి నూనెతో నయినను అతి త్వరితముగా పనిచేయు చుండుటకల్ల శక్తిని ప్రకటించుచుండు విక్రయించబడుచున్నవి. నూనె ఖర్చు అతిస్వల్పము. వీనిని నడుపుటలో ప్రత్యేకముగా జీత గాదు అక్కరలేకయే క్యూసాయవారే చాల చోట్ల పనిచేయు చున్నారు. వీని నడుపుట అతిసులభము. మేలు అతి సరసము. 2 1/2 మొదలు 55 గుంట్లముల పవరువరకు వాటి యావత్తు స్వేదనామా నుల సహ యోగ్యమును సిద్ధముగా నుంచబడును.

గ్యాసు ఇంజను.

క్యూసాయములకు సులభముగా నీవ సర్దుబాటు చేయగలిగినటువంటి అన్ని రకముల పంపులు, ప్రతియంత్రములు, బియ్యపుయంత్రములు, నూనెచేయు యంత్రములు, పిండిచేయు యంత్రములు, హార్లు వాట్ల డిల్లర సామానులు, బెల్లింగులు, చెక్రములు, బేరింగులు, పాప్టింగులు, నీలెండరు ఆయిల్స్, వగయిరా యాకత్తూ నాణ్యమయినవి సరసమయిన ధరలకు అర్ధర యచ్చిన వంటి నే కష్టముచేయబడును. యేవిధములయిన ప్యాక్టరీలు గాని కంట్రాక్టుచేసి కట్టి ఇవ్వబడును.

నాల్ ఏజెంట్లు:— **డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో,** ఇంజనీర్లు, బ్రాంచి బెజవాడ. 20 సి. సెకండులై ను బీచ్, మదరాసు

USE KATOL
AND NO MOSQUITOES WILL WORRY YOU

నల్లులను దోమలను నశింపజేయు నది కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చివ్వులు మున్నగు క్రిములబుట్టించు ప్రయోగములను నశింపజేయును. టో 1-కి అ. 0.5-0.

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారవోలును. 240 కణ్ణుల పెట్టె 1-కి అ 12

మీ ఆహార పదార్థములకు చీమలను, పడకటిండ్లయందు నల్లులును, దోమలును, పుస్తకపేటికలను చిమటలనుండి కాపాడును. ప్లేగ్, కై ఫాయిడ్ మలేరియా రోగములు రాకుండు కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండినేరరు. అనేకవస్తు ప్రదర్శనములయందు అనేక బంగారు పతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందిన ఐ. అజమి అండు కంపెనీ, బీసాకి, జపాన్ వారిచే తయారుచేయబడినది.

నాల్ ఏజెంట్లు:— **టి. హర అండుకో,** 16/286 చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

మీరు వ్యాపారము చేయ వస్తున్నట్లయితే, మీచే తయారుచేయబడిన నవీన రకపు సామాను లను, నిర్మించబడిన నూతన యంత్రములును, ఆంధ్రలోకమున కెరింగింపవలె నన్నను, ఆంధ్ర గృహములందు వాడుక లోనికిం చేవలెనన్నను, మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర పత్రిక స్వసిద్ధముగా నున్నది.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే. ప్రకటన వ్యయము.

ఇంగ్లీషుభాషి పైపులో అచ్చుచేయించిన విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పండ్లకి రూ 0.3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వగైరాలకు అంగుళము 1కి రూ 1.0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

పెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్రకటింప దలచినవారు మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయముల కట్టిక కొరకు వ్రాసిన బంపబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

తామర తైలము

మా తామర తైలము ఒక్కడక్కడాను నాలుగు అణాలకు కొని నాలుగు గైడు సారులు రాచినయెడల తామర విరూలమగును. నయము కాని యెడల మీ నాలుకలాల తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము. నెల 1-కి 0.4 1/2 అమృతాంజనం డిపో 6 తంబు సెట్టివీడి, మదరాసు.

ఆంధ్రవనతి గృహము.

ఆంధ్రవనతి గృహము తిరిగి పూనమల్లో కోడ్డు నందున్న జయ విల్లయను గృహమునందు జూలై 8వ తేదీనుండియు ప్రారంభింపబడును. చేరదలచిన తెలుగు విద్యార్థులు వెంటనే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలసివస్తుంది.

ఆంధ్రవనతి గృహము.

C/o ఆంధ్రప్రతిక 7 తంబు తెల్లిపేటి, నుదరాసు.

Wanted.

కావలెను

ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము నందును ఆంధ్రప్రతిక పక్షమున క్రొత్త చందాదార్లను తేర్చి ఏజెంట్లు గావలసి యున్నారు.

1915 న సం॥ డిశంబరు ఆఖరు లోపల ఆంధ్రప్రతికకు క్రొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన ఏజెంట్లకు మామూలు కమిషనుగాక నీ క్రిందివిధముగ ప్రత్యేక బహుమానము లియబడును.

100 చందాదార్లను చేర్చగలిగినవారికి రూ 50—0—0

50 " " " 20—0—0

25 " " " 8—0—0

ఏకరుల రెండు నెలలలో నైన 25 గురు 10—0—0

సొమ్ము చెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లుగ నెన్నబడుదురు.

వారపత్రిక చందాదారుడు దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారుడు ఒక్కరుగను, దినపత్రిక 6 మాసముల చందాదారుడు ఇద్దరుగను, 12 మాస చందాదారుడు 4 గురు గను నెన్నబడుదురు.

మాదగర ఏజెంట్లందఱు చేరినవారికి మాత్రమికమిషను నన్నయించును.

సమయము వారికి వలయునేని, పిమ్మట అమ్మకొండనము డిపోవారి యావధముల యేజెన్సి గూడ నెవ్వరుగనును. మేనేజరు.

కావలెను.

దెవవాడ కన్యకాపరమేశ్వరి హిందూ మైస్సూరుకు హిందూమతమును గురించి బాగుగ పాఠములు చెప్పటకు ఒక ఉపాధ్యాయుడు కావలయును. నెల-1 కి జీతము రూ 20 లు. పలు విధములైన కాస్త్రీయ హిందూమతముల స్వరూపము చక్కగా గుర్తెరిగినవారుగను, నుపన్యసించగలవారుగను, నుండవలయును. ఇంగ్లీషు తెలిసి యుండుట వాంఛనీయము. దరఖాస్తులు కవుతా నూర్యనారాయణ రావు గారికి దెవవాడకు పంపవలయును.

కావలెను

రాజమండ్రిలో స్థాపించబడిన కీర్తి హార్డింగ్ వాస్టిటల్ ఆంధ్రుల నర్సింగుహోము బ్రాంచికి నలు అసిస్టెంట్లు సర్జన్లు యంత్రీసాని కావలెను. ఆంధ్రదేశములో ప్రతి తాలూకాకు యొక ప్రాచిలింగ్ యనస్పెక్టరు నెలకు రూ ౧౫-౫-౦ కి జీతము చొప్పున కావలెను. నెలకు ట్రావెలింగు ఖర్చును రూ ౧౦-౦-౦ కూడ యియ్యబడును. కావలసినవారు నెక్రటరీ గారి కేర వ్రాసి, దరఖాస్తు ఫారము పంపబడును.

The Madras School of Commerce and Economics,
Triplicane, MADRAS.

Term begins 5th July, will shortly be fitted with electric fans and lights, seats guaranteed to those applying before the 20th of July. Purely intended to give all facilities to Andhras from mufussil places. Full particulars can be had on application to

THE PRINCIPAL.

వృత్తాంతములు

స్వీమను కేపులు తగ్గుట:— హిందూ దేశమునండి వస్తువీరులకు కేపులు టన్నుకు గే ప్రిలింగులవంతుల తగ్గినవి.

బర్దాను మహారాజావారి నుండి:— శ్రీమహారాజావారి గౌటుతో బాధపడుచు లేచితిరుగుటకు మిక్కిలి కష్టమును ప్రిలింగు నున్నారట.

ఇరువురు ఫ్రెంచివిమాన సారథ్యులపీఠాలు ఇటాలీ సేనలకు సహాయము చేయుటకు ట్యూరినుపట్టణమునకు బోయిరి.

ఇక ముందు కామస్య సభా భోజనములకు యధపురుసుముక్తిందలి వెన్నీ ఆజాలను వసూలు చేయుదురు.

ప్యారిసుపట్టణము పేరున 200 సావరినల బహుమానమును శత్రుపక్షపు విమానముల బద్దద్రోసికవారికి నిచ్చుటకు ప్యారిసు మునిసిపలుకొన్నిలువారు తీర్మానించిరి.

ఒడ ప్రయాణము తేలుము:— జూలై ౧౨ వ తేదీన మన తపాలు కొంపోయిన "ఆరేవియా" యోడ మొన్న సోమవారమునాడు సురక్షితము లండను చేరినది.

సర్ హార్సెల్ ట్యుట్టరు గారు:— వీరు నెప్ట్యురులో నెట్టెనుండి వచ్చి, విద్యాకాభాసభ్యత్వమువహించి తరువాత అక్టోబరులో బర్మాకు సర్ హార్సెల్ అదామసుగారి వార్షికోత్సవముకొందురు.

పంజాబు రయల్స్:— ఈ ప్రేమమువద్ద కొన్ని కొన్ని యుద్ధావతులు ప్లాటుఫారముమీదికి పోయి మించినట్ల నొసగుట కుచితముగ ప్లాటుఫారముమీదికి బోసిచ్చుచున్నారు.

ఒక శ్రీయును ఒక ఆంగ్లేయపాలకుడును మతేరి నుండి మునుగల్గులు 8 మంది జట్టుపై జర్మనుసేనల గమనమును రహస్యముగ రయలుపై నెక్కి బాడకట్టుచున్నారను నేరమును నారోపించి లీజుపట్టణములో వీరిని జర్మను లుండినారట.

లబ్బంకర టిక్కిదాసుగారి భూతదయ:— వీరు గోహత్యలను జేయుచున్న ప్రయత్నములను గురించి యెల్లరకు విచితము. వీరిపుడు తిరిగి పశుహత్యలజేయు నాచారముల గర్హించుచు ప్రజాసముదాయమున కొక నిరేదనమున జేసి యున్నారు.

కరినకత్తి:— ఈ నెల రెండవతేదీన హైదరాబాదు వాస్తవ్యుడగు అబ్దుల్ గఫ్ఫారు ట్రాముబండిలోనుండి దిగి జట్కా ఫలమువద్ద నిలుచుండగా ముద్దయి మునుస్వామి మొదలియనువాడు అబ్దుల్ జేబులోనుండి తీసుకుని పారిపోయెనట. ఈసరికాదును ఖానుబహదరు బజ్జుల్లాసాహేబు గారు విచారణజేసి ముద్దయికి ఒక సంవత్సరము కరినకత్తిను విధించిరి.

మోటరు బండి ప్రమాదము:— మేరీ రాజకన్యయును, హేర్ని రాజకన్యయును మోటరు బండిలో బోవుచుండగా, నెరటనుండి మరియొక మోటరు బైసికలు మీద నోక నెరీ, కోద్యోగి అతివేగముగా వచ్చి బండిమీద బడెను. బైసికలు ముక్కలయి పోయెను. ఉద్యోగిగనుండు గాయములు తగిలెను. వానిని మోటరు బండిలో నెక్కించుకొని చెంత నున్న ఆసుపత్రికి గొనిపోయిరి. రాజకన్యకు నేరుపాము జరుగలేదు.

The Fascinating Perfume OTTO DILBAHAR (REGD)

అందరి మనస్సును రమింపజేయు

ఆటో డిల్ బహారు

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముగింపునట్టి అపూర్వవాసనమును కలదు. ఆలోకవ్యాస సారాయి మొదలగువాటియొక్క సుబంధము భూతుగాలేదు చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాను నైనగాని 2-3 ముక్కలు విడిచినంతట ఒక నిందననము మధ్యలోనుండు యెంత నుఖమున వాసనను అభివించ వచ్చునో అంతఅభివించును. ఇతర వాసనలు యేవేయుండినా యీ ఆటో డిల్ బహారు యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసికొని

వెల ½ డ్రాము 1-కి రూ. 0-8-0
,, 1 డ్రాము 1-కి ,, 0-12-0
,, ½ అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0

ట్రాన్స్మిట్టెడ్ సుగంధకార్డు ఒకటికి వెల 0—1—1

వీటినితీయునప్పుడు ఓటో డిల్ బహారు మేరుకు పరిక్షించి తీసుకలెను. ఈసుగంధ దృగ్గమము ప్రతి వనరుగను గొప్పగొప్ప కేరుగల దుకాణములలో దొరకును. అట్లు దొరకనియెడల సోల్ ఏజెంట్లు సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అన్ టెమిల్ కంపెనీ, నెం 153 జూమారుసీసు, బొంబాయి. ముద్రాను ఏజెంట్:—మేతా పురుషోత్తమ్ మూర్తి, నెం 29, చెనబహార్ కోడె, మాంబరగిరి.

శౌచగుమా, బాబుపురము:— బెంగాలు దొరత నము వారి యుత్తరప్రకారము నాకహలిబంధిఖానాలో సంపాదించిన శారదగుమాకు (మాసమునకు) రూ 20 ల జేతనమును, ఉచిత నివేళమును నొసంగిరి.

ఆంధ్రాస్వదము సందర్భమున తూర్పుతీరపు తెనుగు జిల్లాల సందర్శించుటకు హైదరాబాదు కాపురముగాని శ్రీమహారాజావారి గారు బయలుపెట్టిరి. వీరు పితాపురము రాజాగారు ఆహ్వానించు పితాపురమునకుయి యచ్చటి హైస్కూలు మండ్రిమున "నేనకాద్యము" గురించి యింపుగ ముచ్చటించిరి. సభ్యులందరు నమితావర్ధిము జెందిరి. శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడుగారికి కృతజ్ఞతా వందనము లర్పించుచు శ్రీయుత కూచిమంచి నరసింహము పంతులుగారు ఆమెను గూర్చి శ్లాఘ్యకవచంబుల నుడివిరి.

పట్టపగలు దొంగతనము:— చింతాద్రిపేట మార్కెట్టులో వెచ్చముగొనుటకు నారాయణస్వామి అయ్యరు తనకోడలు శ్రీహరియెను. కోడలు ఆమె పసిబిడ్డను నెత్తుకొని వచ్చెను. బిడ్డచేతిలో మరుగుబుట్టినది. వీరు వెచ్చముకొనుచుండగా, చీలి మురుగొకటి కనుపడకపోవుటచూచి కోడలు కేకలుజేసి ఇంతలోనే వెంటకూచలయ్యరు అనువాడు గబగబ పరుగెత్తుచు పోవుచుండెను. చుట్టుప్రక్కలవారి సాహాయ్యమున ముద్దయి వెంటకూచలయ్యరును బట్టుకొనిరి. ముద్దయి తాను ఏ నేరమును ఎరుగనట్లును తనమీద కక్షచేసిన సీత గృహముకల్పించి వారనియు వాదించుచున్నాడు. విచారణ జరుగుచున్నది.

అస్తావధానము:— బ్రహ్మాశ్రీ పిఠుగూటి చిదంబర కాస్త్రీగారు మా కరవదిగి 3-7-15 తేదీన అస్తావధానము చేసి సభాసదుల నందఱిని పరమా సందంబు నొందించిరి. దీనికి ఒంగోలు పురవాసులగు బ్రహ్మాశ్రీ ధారా మార్కండేయ కాస్త్రీగారు అగ్రాసభాధ్యక్షులు వహించిరి. సభాభవనము రెండు మూడు వందల మహాజనులతో నిండినది. అధధానము జయప్రదముగా జరిగినది, అధధానాంతమున గ్రామస్థులగు వెద్దయకమ్మలందరును ఆనందభోక్తులై శ్రీ చిదంబర కాస్త్రీగారికి బంగారు పతకమును బహుమతిగాకొసంగిరి. సభ జయకరతాలములతో ముగిసినది అం తమదిగరం వెంకట సుబ్బరావు నేలభాట్ల అధినారాయణ అవధాని, మన్నే చెంచయ్య గార్లు వ్రాసుచున్నారు.

కీ అప్రవృత్త మరణము:— బంగళామున ఆసాము బంగళాము ఇనుప దారి సమీపమున పబ్లిగా యను గ్రామము గలదు. ఈ గ్రామమున చాలమంది రాజపుత్రులు నివసించుచున్నారు. ఇవట కలెవు మెండుగా నున్నది. జ్యోతు నెలలో ౮-౧౨-౧౩ తేదీల నీగ్రామమున కొకయింట వస్తూలేక వరుసగా ముగ్గురుచనిపోయిరిని బాధానివారికి సంఘమువారికి తెలిసి వాయుధాంధ్రమును తెలిసికొని వచ్చుటకు సమీపగ్రామవాసి యగు బాబు వినోదవంద్రనేను ఎ. ఏ. బి. ఎల్. గారిని పంపిరి. ఆచట చాంచుమి యీ ఆసున తడును అతని కుమార్తెయును ఆకలిపే నట్లుదును అన్నములేక చనిపోయిరి. మరణించుటకు క్రితము కోజనాంతుమియూభృషిమీదపట్టు కడపునిండ వస్తూతిరుట లభి చినదేకారు నేనన్నమో అన్నమో అనుచునే చావలసి కచ్చివదని చూడవచ్చిన వారితో చెప్పెనని తెలిసినదని ఆయన వచ్చి తెలిపిరి.

వృత్తాంతలేఖలు

పోట్లపూడి వార్తలు

(ఒకవిలేఖకునియొద్దనుండి)

శ్రీ చంద్రహాళేశ్వరస్వామివారి బ్రహ్మాత్మనరము.

ఈ గ్రామమున జేసినయుండు శ్రీ చంద్రహాళేశ్వర స్వామివారి బ్రహ్మాత్మనరము జేసినయుండు పాణికా నుబ్బరామాచార్యగారివలన మిక్కిలి జనులకునుగ నెరవేసె బడినది. కడచినరాత్రి వర్షము లేకయుండుటచే నందినేర ఆటంకములేకుండ జరిగినది. తిరునాళ్ల అయినరొజులు బ్రాహ్మసంతర్పణ నెరవేర్చుచున్నది. అయిన, ఒక్కవిషయము మాత్రము చెప్పవలసియున్నది. అయేదన "బోగము మేళము" జనునది. ఇది జేసాలయము కడగ్గములని తోచియు వదలకుండుట మిక్కిలిశోచనీయును మా ప్రార్థన పై రాగల సంవత్సరపు తిరునాళ్లకేయు శ్రీ రెడ్డిగారు బోగముమేళములు తెప్పింపననమ్మముకలదు అట్లు వారు చేసిరే మేము వారియడ మిక్కిలి కృతజ్ఞులు

ఒక సభ.

ఈదినము శ్రీ సుజనరంజని సమాజమువారిచే శ్రీ పాణికా కేసారెడ్డిగారి యగ్రాధిపత్యముక్రింద నొకసభ గావింపబడినది. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సభ ఉపక్రమింపబడినది. సభలో చాలమంది చాలవిషయములనుచూర్చి యువ్యసించిరి. సభకును సుమాకు 50 మంది కచ్చిరి.

రాజమహేంద్రవరం వార్తలు

(ఒకవిలేఖకుని కద్దనుండి)

కాలేజి.

రాజమహేంద్రవరము జూలై 4:— ఈ కాలేజిలో పదార్థవిజ్ఞానశాస్త్ర పండితులగు రాజగోపాలకృష్ణన్ ఎమ్.ఏ. గారికి కుంభకోణము బదిలీఅయినది. వీరిబదిలీనలన కాలేజికి గొప్ప నష్టము సుభద్రావారిచేసి చెప్పవచ్చును. వీరు ఇక్కడ ఉన్నకాలమందు కళాశాలను చాల అభివృద్ధిలోనికి తీసికొని వచ్చిరి. అత్యంతగాంచి కుంభకోణము జన్మస్థానము. అందు వలన ఈబదిలీవారికి మిక్కిలి సంతోషము కలుగుజేయునటు వాస్తవము.

శ్రీ వీరేశలింగము ఉన్నతపాఠశాల

ఈ పాఠశాలాధికారులు ఉపాధ్యాయులకు తక్కువ జీతమిచ్చెదరు. అందుచేత సమర్థులగు రా. పారపాటున వచ్చినను అట్టి కొంతకాలముండుటలేదు. మ-రా-రా-శ్రీ జయంతి గంగన్నగారి సంవత్సరము ఫస్టుగ్రేడుపరీక్షకు వెళ్లుట దియే కారణము. వీరు ప్రిడ్యుపరీక్షకు వెళ్లుటవలన ఈ పాఠశాలకొరియో నష్టముసంభవించినది.

నియోగింపు.

ఈపండుకు కొంతమంది ధర్మకర్తలుగలరు. ఈపండును వీరు ఉచితరీతిని ఉపయోగించుచున్నట్లు కాన్పించదు. ఈపండు ను వారియట్లులుగోతరు ఉపయోగించుట వ్యామయకాదు.

నమ గాయపూర్వక భాండాగారము.

ఈ భాండాగారము సరియైనస్థితిలో లేదనిచెప్పవచ్చును. కాన్పించినది క్రొత్తతీసికొనెదగని నమ్మచున్నాను.

పురమందిరము.

ఈమందిరమునకు సరిగా మరమత్తులు చేయుటలేదు. అచ్చటన్నట వర్షకాలములో ధారలుకురియుచున్నను వాని చేయించువారు లేరు.

శ్రీ పంచమ పాఠశాల.

ఈ రాత్రి పాఠశాలను వెంటయుగారు ఆరు గొ. పంచమ కులముకు ఎనిమిది సంవత్సరముల క్రిందట పాపించెను నాటి నుండియు ఈ పాఠశాలాభి వృద్ధిగోతరు మిక్కిలి శ్రమపడుచున్నారని ఈ పాఠశాలలో శ్రీ మ.వి విద్యార్థులు చదువుచున్నారు.

గోదావరి కడదలు

ఈచుట్ట వర్షములు విస్తారముగా కురిసినవి. గోదావరికి విస్తారముగా కడద కలిగినది.

మనిసిపాలిటి.

మా పురమునకు మనిసిపాలిటిలోన లాభమేదయు కల్గుట లేదు. పట్టణమొత్తము అక్కడను గానన్నది. అట్టివో మహావి మొదలగు కోగములకు పుట్టిల్లరుటగో ఆశ్చర్య మేమున్నది. ఎల్. ఎం. ఎస్. పరీక్ష నిచ్చుచున్న జనురామస్వామి గారు మాపురమునకు చేరినమాను గారు వీరు, వీరి కాక సిల్లరులును మాపట్టణము నింతబాగుగానుంచి చాలపుణ్యమును సుపాదించుచున్నారు. వీరికిని వీరి కాన్సిల్లరులకును గవర్నరు మెంటు వీరు చేయుచున్న మహోపకారములకు చిరుదుల సంకల్పదో తెలియకున్నది.

బరంపురము వార్తలు.

(స్వకీయ విలేఖకునియొద్దనుండి)

కాలమానము.

బరంపురము జూలై 5:— ఎండ అతితీక్షణముగనే యున్నది. ఈచుట్టకు వర్షముకురుకుటచే విత్తనములు జేయబడినవి. మొక్కల ఆయుకాలమందు వర్షములు లేనందున రయతులకు మిక్కిలి కష్టముగానున్నది.

శ్రీ శతలక్ష్మమ్మవహాత్మనము

ఈ వై చెప్పిన యాత్మనము మా పట్టణమున ప్రతియే దును జరుగుచునే యున్నది. ఈ చుట్ట పరులైన దినముల క్రింద నీ యాత్మనము మా మూర్తికొండవాళ్లచే జరుగబడెను గాని, ఊటి వచ్చుటచే నెల 1, 2 తేదీలలో తిరిగి కలిగక కొమట్టచే మిక్కిలి జనులకుగా జరుపబడె నటుటగో సతి శయోక్తిలేదు. మా పురజుల లిక్కనే కలుగుట పోటీతో డబ్బు వ్యయపరచక, సంఘాభివృద్ధిచే ప్రతి యేదకు మామూలుగా నొకటే ముస్సమును జేసెదరుగాక!

విద్యుత్తు మరలు

యంత్రములు తిరుగుటకు కల్లెలకు బదులుగా ఊక జేయుటచే అది గాలి వేసెదప్పుడు నుగనట్టులులలో నుండి వై తెగిరి త్రోవబోయే మనుష్యులకడ్డగో బడి కష్టమును కలిగించుచున్నది

పురపాలక సంఘము.

సంతోషము. సంతోషము. మా యూరొడ్డు తిరిగి మరమత్తు చేయించ బడుచుండుటచే నిన్నాళ్లు ముసలమృత వలె మూల గూర్చుండిన మా స్త్రీయొడ్డు గోలద ఇప్పుడు ముందరికి వచ్చి రోడ్దపై తిరుగుచున్నది. మొయిరొడ్డు త్రవ్వబడియుండుటచే మరమత్తు చేయుట కొంత కాలము పట్టు నో యని మా పురజులకు భయముగా నున్నది.

కొళాయిలు

మా యూరొళాయిల మరలుకొన్ని చెడి పోవుటచే రాత్రింబగళ్లు ఏకధారగా నీరు గారుచునే యున్నది. కొన్ని రాత్రిలు నీరు కట్టివేయబడు చుండుటచే జనానాస్త్రీలకు కష్టముగానున్నది. కంటో స్కంట్లు రోడ్డులో పోతాటగడ వారియుండినద నన్న కొళాయిలను మా మునిసిపాలిటీవారికి డబ్బువ్యయపరచక మిలిటరీ లెచ్చకు వెళ్లకొడ్డున తడుపుచున్నది. కాబట్టి మాపురపాలక సంఘము వారికైన కడు శ్రద్ధవహించి కొళాయిలను త్వరలో బాగుచేయించెదరుగాక.

నర్సాపురము వార్తలు.

(స్వకీయ విలేఖకునియొద్దనుండి)

కాలమాన స్థితి.

నర్సాపురము జూలై 5:— ఈ సంవత్సరము వారు ప్రారంభములో కాలవలలోను గోదావరిలోను నీరులేని పోతువుచే, రయతులు ఆరుగురులకు నయ్యును నీరులేక చాల బాధపడిరి. ఇట్టి స్థితిలో, వారు 20 వ తారీఖు మొదలు, వారము గోజులు, విశేష వర్షములు కురిసినందున, రయతులకు మరియొక యిబ్బది తల సమయనది అన్ని పొలములు ఒక్కసారి ఊవ్వలనక వచ్చినందున కూలీలకు ధన హెచ్చినది. అకులేక కొందరు రయతుల బాధపడుచున్నారు. ఇందువలన కంటులస్థితికూడ మారునేమా తెలియదు

కల్లెకు.

మా సము కల్లెకు వారు జిల్లాబోర్డు మీటింగుకువెళ్లి నిన్నటిదినమున ఇచ్చటకు వచ్చివారు.

మా తాలూకాభివృద్ధి సుఖము.

ఈ సంఘముయొక్క వార్షికోత్సవము గడచిననెల 26 తేదీన, మా డిప్యూటీ మునసిబుగాగు చిద్రావురి వడదరాజుల గారి యాధిపత్యము క్రింద జయపథముగాజరిగినది. పరీక్షలలో కృతార్థులయిన స్త్రీలకు, బహుమానము లివ్వబడినది.

మా హెమ్మాయి.

మా హెమ్మాయి హెమ్మాయి నుండి, హమ్మాయి ఫయిలు జరిక్షకు 67 గురుపంపుండేట్టును, వారిలో 18 గురు మాత్రము కాలేజీ చేరుట య్యలయినట్టును విరుచున్నాము ఈ సంవత్సరము ఈ హమ్మాయి, ఆంధ్రమండలములలో, అన్నిటి కంటె ప్రపథమయి, చెప్పదగినదొక విరుచున్నాము.

మా మునసిబు కోర్టు.

కడచిననెల 21వ తేదీన, మా మునసిబుకోర్టుతెరవబడినది. వ్యవసాయము తొంగి వేత, పార్టీలకోర్టుకు హాజరవుటలేదు. అందువలన స్త్రీలకులకును బిత్తగినది. మామైయ హెమ్మాయి డయియండు జూబిలికి పంపే యుటకు, ఈఅదన స్త్రీలకులయొందెదగని నమ్మచున్నాను.

నెల్లూరి వార్తలు.

(స్వకీయ విలేఖకునియొద్దనుండి)

ఎండలు.

నెల్లూరు జూలై 7:— అన్నిచోట్ల వానలు కురిసి వెళ్లు కలు వచ్చుచున్నను వినాకిరినది రాలేదు చల్లదనము లేదు. వెనుకాలి విరువలేదు. ఎండతీక్షణము క్రింద 6. దినము వర్ష మానరుచున్న యీ యుష్ణాభివృద్ధి తగ్గింపవలెనని మనదేవుని కోరుచున్నాము

పాఠశాలలు.

అన్ని పాఠశాలలు ఈనెల ఒకటవ తేదీనకు అయిదవ తేదీనకు తెరువబడినవి.

మార్పులు

క్రొత్తగా మాయూరికి ఎ.ఎస్. కృష్ణస్వామి కృష్ణగారు అను డిప్యూటీ మునసిబుగానువచ్చి యీనెల అయిదవ తేదీన చార్జి పుచ్చుకొనిరి.

క్రొత్త సభజడ్డి.

టి. ఎ. నరసింహాచార్యులవారు క్రొత్త సభజడ్డిగా నియమింపబడిరి. వీరుకు అయిదవ తేదీన పదవి బాధకొనిరి. లోగడ వీరి యూర మునసిబుచేసిరి!

ఉత్సవములు.

ఇప్పుడే జరిగిన కొడ ఉత్సవములకు మునుపు ప్రతి వత్సరమునకు భోగముమేళముండెడిది. అట్టి పనికిమాలిన ఆటంక నిలిపించుటకు (మనస్ఫూర్తిగా గాను దొరకక) సంతోషముగానున్నది.

మునిసిపల్ కౌన్సిలరు ఎల్.కె.న. భాగ్యమెంబరు.

మునిసిపల్ కౌన్సిలరు ఎల్.కె.న. ఈనెల 6 వ తేదీన జరిగినది. ప్రయత్నించిన ఇద్దరుకు చాల కష్టపడినది చెప్పక తప్పదు. అయితే ప్రభావరంజకులైన మాడభూషి నరసింహాచార్యులవారికే అయిదులకు సంతసించుచున్నాము. మునుపుటికలనే ప్రభాసాఖ్యము నెక్కువ పట్టుదలతో నెరవేర్చుకొనుచున్నాము.

వ.ట.చెరకు.

మాయూర నీనడును కంటచెరకు 2½ ముగురుల ఖరీదు 0-6-0 అవరకు నుండినదిగాని మరల 0-8-0 లకు తగ్గినది కారణము వైపోటీల తెలియుచున్నది.

నీటి గండము.

ఈనెల 4 తేదీన నొక వైశ్యబాలుకు ఏటసీట పడి మునిసిపాలిటీ గారి వైష్ణవబాలుకు చేపచారును వాతకు తన సామర్థ్యాంతరమున సరిగ్ బతుటవక వేసెను. పిల్లకు బ్రతికెను. వారి తల్లితండ్రులు ఏకురూపాము బహుమతి వాకేనాచారికి ఇచ్చిరి. ఇందుల కొంతయు సంతసించుచున్నాము.

గుంటూరు వార్తలు.

(స్వకీయ విలేఖకునియొద్దనుండి)

మార్పులు

గుంటూరు జూలై 8:— మాపురమందు అగ్నిస్థాంటు సర్జనుగాలైన వెంకటసుబ్బయ్యగారు ఇచ్చటనుండి బదలయిపులిద వెళ్లుచున్నందున వారి గౌరవాగ్గై ట్రైన్ హెడ్మ్యాన్లులో నొక వీరు కొనివిరు గానింపబడినది.

మా జిల్లాకోర్టులో శిక్షా గారున్న వారికి నిర్మాణపు పేట డిప్యూటీ మునసిబు పదవి యొకంబడినది వీరి స్థానమున హెడ్మ్యాన్లుగా గారున్న శ్రీ గాయులు నాయుడు గారు శిక్షా పదవికిని హెడ్మ్యాన్లు పదవికి సద కొర్టు శిక్షాగాలైన అప్పారావు గారును. వీరి స్థానమునకు ఎల్.కె.వెల్లి శ్రీ గాయులు గారిని జిల్లా జడ్జి గారు మార్చిట్లు తెలియుచున్నది. ఈ మార్పులలో జిల్లా జడ్జి గారు న్యాయముగా పరిశీలించినది చెప్పవచ్చును.

వై. ఎం. ఎల్. ఎ.

ఈ మునసిబు సాహితీ సుఖముయొక్క పనువాలన వార్షికోత్సవ సువర్ణమున ఈ సుఖమువారు ఈనెల 4-వ తేదీన సాయంకాలమందు ఒక తోటయిరు గానించి, సామాజికము గ్రామఫోట పొటలగోను, ముచ్చటలగోను మిగుల సంతోషముగా కాలమును గడపిరి. ఈ విరుచు సామాజికతే గాక పురమందలి కొంతమంది వెద్యుగూడ నాహ్వనింపబడిరి.

మ్మాయి వైసల్ పరీక్షలు.

మా జిల్లా సంఘమువారు ఈనెల 6-వ తేదీన కాలేజి హాలులో కాలేజీ ప్రెసిపాలుగాలైన జె. ఎస్. స్వామివారి గారి యాజమాన్యముక్రింద నొకబహిరంగసభ జరిపిరి. అట్టితరీనీ సంఘము ఇంటరుమిడియేటు, మ్మాయి వైసలు పరీక్షలలో

మిగల స్వేచ్ఛ సంఖ్యలను జనులకు చేరవేసి వారి ముందు గూర్చి చర్చించబడి యుండునట్టివానికి విన్నవించుటచే నాటిసభలో శ్రీ కొండ వెంకటప్పయ్యగారు, శ్రీ కొంపల్లి కోటిలింగమగారు, ఏ. వి. సోమశాస్త్రిగారు, తేనాలి హైస్కూలు హెడ్ మేష్టరుగారు మాట్లాడిరి. తేనాలి హైస్కూలు హెడ్ మేష్టరుగారు మాట్లాడు వెలుపక్షము నాతడుగా నియమింపబడిన మాట్లాడు పద్ధతిని, మాడ రేపకా పద్ధతినిగూర్చి వివరముగా సభ్యులకు విన్నవించి ఈ నాతడు మాన్యులను బాబులకు చాల అవ్యయము జరిగినదని నొక్కి చెప్పిరి.

ఆంధ్రము ఇంటింటియేను, మూలు వైతలు పరిక్షల విషయమై తిరిగి గూర్చించుపనులు, మాడరేపకా పద్ధతిని తినివేయుపనులు, కొంతమంది హైస్కూలు హెడ్ మేష్టరుల నొక కమిటీగా నేర్పించి వారిలో నాటించించి వైతగుతులకు సుబాధించిన పరిష్కారములను తీర్మానించు నట్లును మున్నగు తీర్మానములను రెంటిని విశ్వవిద్యాలయపు కమిటీవారికి విన్నవించిరి.

జిల్లా సంఘము.

క్రిందటి సంవత్సరమున కచ్చిన కృష్ణకాండలో జిల్లా సంఘమువారు, రరదలలోకొట్టుకొనిపోయిన ప్రజలకు విద్యయు ఇచ్చుట, డబ్బుసహాయము చేయుట మున్నగు సహాయమును చేసినందులకు ప్రభుత్వమువారు మెచ్చుకొని రికార్డుచేసిట్లు తెలిపియున్నారు.

శ్రీమతి సోజిబి దేవిగారు.

శ్రీమతి సోజిబి దేవిగారు మాపురమందలి కుగ్గర ఆసుపత్రిని, మిషన్ కాలేజిని, గర్బుహైస్కూలును, శ్రీ సమాజములను దర్శించిరి. 6 వ తేదీ రుద్రమున నై. ఎమ్. ఎల్. ఏ సభ్యులు సోజిబిదేవిగారితో నొక గూపుప్రసాదో నభావనాచార్యులవారి గృహమును దీయుచుకొనిరి. తన వాత శ్రీమతి సోజిబిగారు మాటలబుడిమిద కృష్ణాతీరమున అతిపురాతనమగు ఆమరావతి పురమును దర్శించి తిరిగి మధ్యాహ్నమునకు గుంటూరుకువిచ్చేసిరి.

6 - వ తేదీ సాయంత్రము కాలేజిలోలలో శ్రీమతి సోజిబి దేవిగారి గౌరవాత్మక పురజనుల కక్షయన నొక బహిరంగ సభ జరుపబడినది.

శారదా నికేతనము

ఇది శ్రీలక్ష్మి కన్యకాదత్త గణపతులకు ఉద్దేశముగా లగువారి సహాయము శ్రీ మహాకొండ వేంకటప్పయ్యగారు గారు నెలకొలుపుటకు ఉద్దేశించినది. ఈ సేవలకు నిరవళి వదిలిన మై యున్నది. ఈ శారదానికేతనమును ప్రస్తుతము గుంటూరు పురమునందే ప్రారంభించి యున్నట్లు యున్నది.

ఈ నికేతనమును ఉన్నతవిద్య నేర్పకొన నిచ్చుల హిందూ వారిమొలలకు విద్యావసరమును. ప్రజాశాంతిరక్షితో తుల్యమును ఉన్నతవిద్య ఆంధ్రగోష్ఠాభివృద్ధిలో నేర్ప బడును. ఇంగ్లీషువిద్యయు కొంతవఱకు చెల్లుచును. మరియు శ్రీలక్ష్మి కన్యకాదత్త గారు తమతమ యోగ్యతలను శ్రీ మత వేంకటప్పయ్య పంతులు గారికి తెలిపవలయును.

ఇందు హిందూశ్రీలో నీడగు విద్యార్థికులకు భోజనసదులు ఉచితముగా నియమించు. వ్యావస్థలబట్టి యీ నికేతనమును విద్యార్థికులకు చేర్చి నబడుదును. ఇందు తేర కన్యకలగును తమతమ యోగ్యతలను శ్రీ మత వేంకటప్పయ్య పంతులు గారికి తెలిపవలయును.

ఈ శారదానికేతనమును విద్యగణపతులకు సాధ్యమై సంతకము శ్రీలక్ష్మి కన్యకాదత్త గారు నియమింప నుద్దేశించినారు. ఈ ఆ విద్యార్థికులకు ఉచితముగా ఉపాధ్యాయులగు నుండగలవారు గుంటూరు లోని శ్రీమత కొండ వేంకటప్పయ్యపంతులు గారికి వాతముగలలో సహా దరబాస్తులుపంపక లసినిది. యోగ్యతలబట్టి వారికి కేరళవేతన మియ్యబడును. హిందూశ్రీలక్ష్మి మే దాభానుగన బంపవలసింది.

అమృతాంజనం అన్ని నోవలకు అమృతము వంటిది. తలచోప్పులు, వాయువుపోలు, సాగ్యపు నోవలు, కీర్తనాట్లు మొదలగు సకలవిధ నోవలకు సప్రాముఖ్యము వంటిది. మె 0-3-0

అమృతాంజనము డి.పి., మదరాసు.

ఆంధ్ర విద్యార్థి సంఘము

(ఒక ఆంధ్రవిద్యార్థి.

చక్కోపయోగతల వేదియున్న ఆంధ్ర విద్యార్థులకు ఆంధ్ర విద్యార్థి సభను దర్శించు భాగ్యమును లభింపలేదు. ఆంధ్ర విద్యార్థుల శ్రీ యుద్ధయమునకు సర్వవిధముల దోడ్పడి సోవుట కనుశోచనము. సభానిర్వహణను విశేష బాధ్యతతో గూడుకొనిన కార్యము. ఒక్కరిద్దరితో గమ్యసాము జెండుటకు వలసపడదు. ప్రస్తుత మాంధ్ర దేశములో నెలతరించిన మాత్రోదేశము, నూతనశక్తి విద్యార్థుల హృదయ కీడులలో నేర్పుగా వ్యాపించిన గాని, ఈ విశోద్యమము యొక్క ఫలితమును, బొందుట కడుదుర్లుటను ఒకపురు విద్యార్థుల శ్రీ యుద్ధయమును గుఱించి భిన్నాభిప్రాయములు లా సంగిరి. విమర్శము జేసిరి. సభలనుగావించిరి. తీర్మానములను జేసిరి. పత్రికా ముఖంబున వెల్లడించిరి. వేయేల ఆంధ్రవిద్యార్థులకు తెలియపఱచుటకు గంకణము గట్టుకొనిరి. వాటు పడిరి తుదకు వారి కష్టములకు దగినంత ఫలంబును బొందియుండ లేదు. దారికి గారణంబు లేక పోలేను. ఆంధ్ర దేశములో విద్యార్థి జీవితముకను వృద్ధి బొంద లేదు. విద్యార్థులు తమహామృతమో, తమస్వాతంత్ర్యములేమో, తమధర్మములేమో యెఱుంగకయున్నారు. గాఢాద్రలోనున్నారు. అటువంటివారిని మేల్కొండ్రు పత్రికారాజంబులు “ఆంధ్రపత్రిక” ఘోషణమని ధ్వనిజేయుచుండ, ఉద్రేకపూరితులై, నవ శక్తిపూర్వకములై, నూతనోజ్జ్వలములై దేశోద్ధారణకొరకు పాటుపడుట యోగ్యతలకు ప్రతిక్షణము తమశిల్పిజ్ఞత్వికి దెచ్చుచుండ, నిండుతనను లక్ష్యముంచక తాము సంచరించుచుండే మాద్రమున తలచుచు పోవుచుండిరి. అట్లు ప్రవర్తించుచున్న విద్యార్థులలో గొందఱు తృప్తియాంధ్ర మహాజనసభతోబాటు ఒక విద్యార్థి సభను జేసిరి. అప్పుడు గా. బయ్యారా సరింపే శక్తిగల మతీకొండఱు ప్రముఖులు గూడి యొకసభనుగావించి కార్యనిర్వాహక సంఘము నొక దానిని నేర్పాటుచేయించిరి. శ్రీ మతశక్తిగారే యాసంఘమున కధ్యక్షులుగనుటకు కంగీకరించిరి. మతీకొండఱు విద్యార్థులకు బెద్దపట్టుమన కొకరినోలేక యిద్దఱో కార్యదర్శులను గా నియమించిరి. ఈసంఘమును గూర్చి యిప్పుటికి సమాచారము నెలలయినది. ఇదెంతయు శ్లాఘనీయము. కాని యీసంఘమువారిని గొన్నిప్రశ్న లడుగవలసియున్నది. వారికి దలచిన ప్రశ్నలన్నియు లిత్తునని నమ్ముచున్నాడ. కొన్నిప్రశ్నలకు జవాబు ఇవ్వకనే పత్రికలలో నున్నదని వ్రాయక ప్రకటించున ప్రశ్నలన్నింటికి జవాబియ్య కొరతను.

1. ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘము విశాఖపట్టణములో నేర్పబడునా? ఎంతమంది విద్యార్థుల పట్టుకు వచ్చి? ప్రముఖులైనవెను వచ్చిరా? ఎంతమంది? వారెవరు? తక్కినప్రముఖులు రాకపోవుటకు గారణం బేమెయ్యును?

2. విద్యార్థి సభను శ్రీ మత బయ్యారా సరింపే శక్తిగారిని అధ్యక్షులుగా నియమించిరా? వారే సంఘమునకు గూడ అధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి. వారే యందుటకు వలసమన కేమైన యెరుక్కల భావములు గలవా? ఉన్న యెడల వారి బొందుపరచెదరా? మనము రాజకీయసంబంధములకు విషయములను జర్పించుటలేదు. మనము విద్యవిషయములు, సాంఘికవిషయములు మాత్రమే విచారించుట భావకమునకు దెచ్చికొనినప్పడు రాజకీయసంబంధములే అధ్యక్షులుగా నుండుట యేమో తెలియవచ్చును. విద్యాభాషాధికారులలో గొందఱిని సంఘముగా జేర్చుకూడదా?

3. ప్రతిసంవత్సరమున కొకరినో లేక యిద్దఱిని కార్యదర్శులకు ఏర్పాటుజేసిరి వారాసంఘముగాని వారగునా? వారాసంఘము తరపున వాట్టణములలోని కార్యమును నిర్వహించును. ఇదిబాగుగనే మున్నది. కాని వారుపాఠశాలలలోనో, కళాశాలలలోనో చదువుచున్నారా? కార్య విద్యార్థి సభ సంఘమువారు సంవత్సరమునకు అయవర్యయములైనను సమాజశక్తి కార్యమును నిర్వహించ వలెనగునా? వారికి దీక్షబడియుండునా? మతియు మారపు దేశమునందే సభజనుల ప్రదేశమునకు వచ్చి? రానియెడల ఉత్తరప్రత్యుత్తరములవ్వరా కార్యనిర్వహణ చేపడునా? అలా వైచిత్రి కార్యమును సాధించ గుర్తిస్తానను జేరగలమా? ఈ కార్యదర్శులందఱు శ్రీశక్తి గారి కలిసికొనుట కేదైన యొకపట్టణము ప్రదర్శనముగా జేసికొనినారా? అలాగ జేసినచో నేట్టణమును స్థిరపర్చి? కార్యదర్శుల ఎన్నికలలో

సభ పరిచ్ఛిన్నమున ఎత్తుకొనిరా? లేకసభకు రానివారిని గూడ ఎత్తుకొనినారా?

(ర) సంవత్సరమున కెన్ని కార్యనిర్వాహక సభలు, సాధారణసభలు జరుగును?

(గ) రావోపు సంవత్సరము ఆంధ్రవిద్యార్థిసభ కాకి నాడలో జరుగవోపు ఆంధ్రమహాజనసభతోబాటు జరిగవలెనగునా? మొన్నను జరిగిన కార్యనిర్వాహకసభలలో రహస్యముగా జేయుటవలన లాభములేదు. విద్యార్థులందఱకు తెలియజేయుట కాకినాడలోని కార్యదర్శులయొక్క విధ్యుక్త ధర్మముగదా! ఆయన వెంటనే అలాగుదలెత్త మాన్యు ప్రోత్సహింప? ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటించింత మాత్రమున విద్యార్థులందఱు జూచుటలేదు. విద్యార్థులలో నూటికి గొంతు మాత్రమే ఆంధ్రపత్రికనుఆంధ్రపత్రికననెల ఏదో యొకపత్రిక వైనను జూచుచున్నారనుట అతిశయోక్తి కాదుగదా! అట్టివో పత్రికలో బ్రకటించుటవలన పత్రికవిద్యార్థియు నెఱుగకుండుట లేదు కాబట్టి పత్రికవిద్యార్థియు దెలిసికొనులాగున ఆంధ్రవిద్యార్థి సభపత్రికనుచందాలకుబోధకమున పత్రికలనలకు ఎన్నోత్తింది ఆంధ్రపత్రికలో పత్రికభావమును పత్రికా భావమును విద్యార్థుల సంఖ్యనుబట్టి ప్రతివిద్యార్థికి గండునెట్లు చేయుట కాకినాడలోని కార్యదర్శులారికి విన్నవించుట ధర్మముగాదా? వారట్లుచేయుటకు గంకణమును గట్టుకొనియున్నారా?

ఈసంఘమునకు నొక గౌరవ కార్యదర్శుని వెట్టి వారి తో నీపట్టణములలోని కార్యదర్శులందఱు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపుచుండిన వారుగా నుండునాని ప్రతివారు కార్యదర్శుగానుండిన బాగుండునా? అట్లయినచో వేరేయొక కార్యదర్శుగానున్నారా? వారు కేంద్రస్థానంబగు పట్టణములోనుండుట మంచిదిగాదా?

విమర్శనభావముతో లిఖించినదిని తలపక నేనొక విద్యార్థుడనగుటచే, నాకును గొంత బాధ్యత ఉండుటచే, తెలిసికొన గోరితి. కాబట్టి విద్యార్థి సంఘమువారు విరళముగా బ్రతికాముఖంబున తెలియపఱచెదరు గాక.

మదరాసు అందు సదరక్
మహారాష్ట్ర రైల్వే కంపెనీ
లిమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇంకాకార్పొరేటెడు కాబడినది)
నోటీసు

మదరాసు అందు సదరక్ మహారాష్ట్ర రైల్వే గూతకల్లుజిల్లా బేతుచర్ల రైల్వేస్టేషనునకు జేతం చర్ల రాళ్లను (Slabs) సప్లయచేయుటకుగాను టౌండర్లు పెట్టుకొనవచ్చును. ధార్వారుగో నుండే డిప్యూటి చీఫ్ ఇంజనీయరు వారు 1915 సంవత్సరము జూలై నెల 29-వ తేదీవరకు టౌండర్లు తీసికొనెదరు.

2. ధార్వారులోనున్న డిప్యూటి చీఫ్ ఇంజనీయరు వారి ఆఫీసునకు గాని గూతకల్లు డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరు వారి ఆఫీసునకుగాని వ్రాతమూలముగా విజ్ఞాపనమువంపుకొని ఫారము 1-కి ఒక్క రూపాయివొప్పున చెల్లించినట్లయిన టౌండరు ఫారములు దొరకగలవు. కల్లుపాపబడిన ఫారముల మీద వ్రాసిపెట్టుకొంటున్న టౌండర్లు అంగీకరింపబడవు.

3. టౌండరులకు వంపుకొను గొంతులైన “బేతుచర్ల రైల్వేస్టేషనునకు బేతుచర్ల రాళ్లను సప్లయచేయుటకు టౌండరు” అని వ్రాసి ముద్రలు వేసి డిప్యూటి చీఫ్ ఇంజనీయరు వారి విలాసము, వ్రాసి ధార్వారుకు వంపుకొనవలయును.

4. అన్నిటికన్న తక్కువయగు దానినిగాని లేక మరి ఏటొడగున యెనను కంపెనీవారు అంగీకరించవలసి బాధ్యతను వహించరు.

సానిక వార్తలు

విశ్వవిద్యాలయంలో చంద్రహాసరాజులకు జూలై, 10 తేదీ రాత్రి 9-30 గంటలకు ఆదంబడును.

కాలమాంశస్థితి:—అధికశీతోష్ణస్థితి(జూలై 8 తేదీన 94.0 కనిపించు శీతోష్ణస్థితి 74.0

దీప్తిముఖ పెట్టువేళ్ళ:—రేపు సాయంకాలము ౧౦. 7-8 నిమిషములకు దీప్తిముఖ వెలిగించబడును.

చీపాకు పార్కులో హాకీయూట:—రేపు సాయం కాలము ౧౦. 5-15 నిమిషములకు ఆదంబడును.

మైలాపూరు సంగీత సభ:—ఆదివారమున సాయంకాలము ౪. 4-15 గంటల నామగడ నూర్కూలులో శ్రీమతి సరస్వతీబాయిగారు సంగీతసభ జేయుదురు.

దక్షిణగోదారిలో బ్రహ్మసమాజము:—రేపు సాయంకాలము 6 గంటలకు బ్రాహ్మ 84 నం 11వ బసలో కే పుస్తకముగా “సరస్వతీ” గూర్చి యవస్థసించి, ఈశ్వరపాదన చేయుదురు.

సంగీతపుష్పం దెములు:—18 యేడ్లలోపుగలవైన బాలరందరకు ఆంగ్లేయ గానపటిమలోను హైందవ గానపటిమ లోను పండితులు జరుపబడును. వలయునా 20 తేదీలోగా దరఖాస్తులు పంపవలెను. (మద్రాసు ప్రెస్సు పత్రిక).

మైసూరు బ్యాంకు:—కాసు 80 వ తేదీలో ఆంగ్లమున అర్ధసంవత్సరములోగా మైసూరు బ్యాంకునకు రూ 65255.44 వైపు లాభమువచ్చినది. అనగా చెల్లుబాది మొత్తము మీద నూటికి 18 రూ. ల లాభము కనబడుచున్నది.

విశాఖపట్టణము మిషనునూర్కూలు:—కనడి యను బాప్టిస్టు మిషను ప్రామాణ్యమునకు గొప్పనిజేతకర్మచము కిమ్మరు రూ 7585 లకు దొరతనమువారు గ్రాంటు చేసిరి. ఈసామ్యు సర్దుపాటుఅయినపు డిత్తురు.

ఇంగ్లండు తపాల:—కాసు 25 తేదీ ఇంగ్లండు నుండి బయలుదేరిన కలిజోనియాయోడ ఆదివారము మధ్యాహ్నమునకు బొంబయి వచ్చునని తెలియచున్నది.

అనంతపురము ఉపాధ్యాయులకు ప్రావిడెంటు నిధి:—అనంతపురము మునిసిపలు ప్రామాణ్య ఉపాధ్యాయుల యవయోగముకొరకు ప్రావిడెంటునిధి నిర్మించుటకు దొరతనము వారిశ్రమగొనిరి.

వరహీన ఘోరము:—కలకత్తాలో ఎమ్. రాయ ఛాదరీయను 50 ఏడ్ల పెద్దకుమారునికి దుర్గరాయ వేదీయను 16 ఏడ్ల బాలకుడై దొంగిలించి నాచుకు జేసెట. రాయవేదీ యీయవపుడు ఓర్వలేక కల్లు మందు దిని ఆత్మహత్య జేసిగొనియెనట.

మిను భాజీ బీబి గారి విజయము:—కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయములో మినుభాజీ బీబిగారు బి. ఏ పట్టవర్తి యందు కృతార్థులయిరి. మహమ్మదీయ శ్రీలలో పట్టవర్తి యందు కెల్లుటకు నీమ ప్రథమరాలు.

యుద్ధసంబంధమున జర్మనుల నూతనాన్వేషణము:—కుపాకులకు నుండు ఇంతవరకు సైనికులు కూర కలసియున్నది. ఇక కల్లు గాక తుపాకుల వానియంతట అనే నుండును కూరకొనుట కొక యంత్రమును జర్మనులు కనిపెట్టి నట్లు తెలియుచున్నది. (సి. ఆంధ్ర ఎమ్. కె. జెట్టు).

చర్చా పట్టణము తాలూకా సంఘము:—విశాఖపట్టణము జిల్లా చర్చాపట్టణము తాలూకాలోని సభ్యుల సంఖ్య 18 నుండి 21 వరకు పెచ్చింప బడినది. కిరిలో 10 మంది ప్రజానియోజితులుగా నుండురు. ఈ సందర్భమున జెబవాడ ఏలూరు తాలూకా బోర్డుల వారు కొరవపెచ్చరిక లను తిరుగ అనుగరమునని దొరతనము వారు తీర్పు జేసిరి.

ఒకవర్తకుని ఎత్తుకొనిపోవుట:—పల్లిగ్రామము నకు కొందరు మహమ్మదీయులు వచ్చి, ఒక వర్తకుని తీసు కొనిపోయిరి. 1800 రూపాయలు నిచ్చి నగాని నాని తిరుగ నీయమనుచున్నారు. అని యొక విలేజురీ తెలియజేసెను.

చేసెనను నేరము క్రింద నొకనిని పోలీసువారు పట్టుకొనుట:—బురెటిక్ అను పత్రిక యట్లు తెలియు చున్నది. మస్తు ఆ నాలో క్రిందటి నమాని సంతలో పోలీసువారు కొందరి పోట్టుకొనిరి. ఈ సంతలో అమాక సింగు అనువాగు దొంగమునానికి కట్టెరిక్త మగు గొన్ని దుకాణముల తనశిష్యులకు చేయుచుండెను. కొంతకాలములో నే సగ్రూ రూపాయల నభివృద్ధి క పరచు కొందురనియు, తరువాత ఆంగ్లరాజ్యమునే స్వాధీనముజేసి కొందరు అనియును వారు చెప్పుచుండెడివారని తెలియవచ్చుచున్నది. అమాక సింగులుధిమానాకు తీసుకొని రాబడి, పోలీసువారి యధీనములో నున్నారు.

రాజ్యాంగసభలోని హిందూ సభ్యులు:—జి. ఆర్. రాజ్ గారిని సర్ ఆర్ ఇమాముగారి స్థానమున వైసురాయుగారి సభలో నియోగించుటకు శ్రీచక్రవర్తిగారి గను మతిచిరి. రాజ్ గారు 1892 నం ౧ జూలై ౧వరేకు ప్యాసు అయి 1893 నూ ౧ బొంబయి ఉత్తమ న్యాయస్థానమున అడ్వోకేటుగా బనిచేయుటకు వచ్చిరి. తరువాత ఇంగ్లాండు నకుబోయి అప్పటినుండి ప్రీవీకౌన్సిలుసభలో న్యాయవాదము జేయుచున్నారు. వీరు వైసురాయ సభకు వనంబరు నెలలో వత్తురు. గౌ. సర్ కంకర నాయురుగారు అడ్వోకటు నెలలోనే వత్తురు. అనగా సర్ కంకర నాయురుగారును సర్ ఇమాము గారును సమాకాయముగ నవంబరు 20 తేదీవరకు రాజ్యాంగసభ యందుండురు.

నూతన అమాత్యసభ:—ఈ మధ్య యుద్ధసం దర్భములలో ఇంగ్లాండులో నేర్పడిన క్రొత్తయంత్రులలో, ఒక్క ప్రధానమంత్రి తక్కు, మిగిలినవారందరూ తమతమ జీతముల నన్నిటికలిపి హెచ్చుతగ్గులజేసేందు అందరికీ సమాన ముగా పంపకొనుటకు అంగీకరించిరి. ఈ యుద్ధాధి క్యవ హరమువలన ప్రతిమంత్రికిని 48 పౌలు 4246 సావరముల వచ్చుచున్నది. దీనినిగురించి “ఇండియా” యను ఆంగ్లేయపత్రికయట్లు అనుచున్నది. “ఈ క్యవహరము కేరలము న్యక్తియ మును నట్లుక, కామన్న సభ్యులకు “దీతో” సంబంధము లేకట్లు ప్రధానమంత్రిగారు చెప్పియున్నారు. కాని ఈ మంత్రులలో ఇండియా వెక్రటరీగారికరున్నారు. వీరి జీతసామ్యు ఆంగ్లేయ బాక్సునుగాక, హిందూజనులు భరించుచున్నారు. హైందవుల యంగీకారము లేకుండ వారు భరించుసామ్యు అన్యధా యవయోగిండుట యే? ఈసంగతి ప్రధానమంత్రి గారు మరచినారు కాబోలు.”

యంతులకుదురు. బోర్డు పాతశాల:—ఆంధ్ర పత్రికలో ఈ నెల 7 తేదీని వై పాతశాలను గురించి, పుర వాసిగారు వ్రాసిన సంగతులు చూచితిరి నా చిన్ని తనము నుంచిది మాయూర నెన్నడు పాతశాలయన నెట్టియో యెరు గని మాపాలయడల అద్వైతకళింబు శ్రీగార్లు మెంటువారు పాతశాల నొకదాని పెట్టిందినందుకు అని అభిప్రాయపడ్డారు. కాని అందుకు దగిన పాతశాలా స్వంత భవనము నొకటిం లేకుండుట కక్షకోచనీయము. స్థలము విషయమై శ్రీ గోవిందరాజు వెక్రటరీగారు ఇచ్చెదవని, వాదనము చేసినారు గాన సదరసభములో పాతశాల కట్టించుటకు మా పాకులదగు చందాల పూర్వముగా నైనను కొంత సామ్యు కనూలు చేసిట్లుయక మిగతా సామ్యు సర్కారువారు ఇచ్చెదగు, గావున మా సోదర పాకులారా! మీరందరి విషయమై యేకీభవించి చందాల పూర్వముగా కొంత సామ్యు కనూలుచేయుక. నేనుగూడా కొంత సామ్యు ఇచ్చెద. ఈ విధ మునగా మనయూర, పాతశాలా భవనము ఏర్పరక. పాత శాలను కట్టించి చిక్కేర్తిరి. బడయుచు గతి అని నీ వి. కర్మగాని వ్రాయుచున్నారు.

నీ నూరు నైపుణ్య:—ఈ పుస్తకముదలి గొప్పనైపుణ్య లలోనొకరు మ రాశ్రీ మానేట్టి ౧౦౦ రాజుగారి దత్తపు త్రువకుగర్భాదానముచేయునిశ్చయించుకొని మూడువందల రూపాయలు గర్భాదానకట్టుము నిలువగాని కార్యంచేసినట్లు,

లేదని వెండికొమారుని తండ్రిగారు చాలపట్టుపట్టిరి. వెండి కొమార్తె తండ్రిమాట పదహారు యచ్చెదవన్నను ఒప్పుకొనక కొంతకాలమువరకు కార్యము అపుచేసిరి. తుదకు కట్టుము విసిరి యయి అపుచేసి మొన్నది 23 తేదీ సోమావారంనాడు ము హూర్తమునీశ్వరుని కార్యముకొనసాగించిరి. ఆ సందర్భమున సమీపబంధువులతో క్రొత్తుటిందియు భూమి గ్యారంటీ విసువ లేక యుముఖ్యముగా వారికిగల ప్రేమతి శ నయులచేసిన కాపురెన్నల రజబ్బామన్న కట్టిపెట్టి బోం మేళం పెట్టినే పెట్టిరి. బోం మేళం 15 రూపాయలు ఆ యనాయుధ్యుల రుగాని ఆ దరితెన్నలలో పాటుతామున వైశ్యవిద్యార్థిభండు కొకడమ్మిడి అయినయ్యతేలు అట్టిరి. తుదకు వారువీరిని నిరి ప్తూరపెట్టగా బోం మేళం వరయరాలకు చాలకన్న అయిన దని నాల్గూరూపాయలు ఇప్పులపట్టికి చాలునది. అని ఏలూరునుండి యొక పురవాసి వ్రాయుచున్నాడు.

బారిసాలులో బుదిపోటు కేసుల విచారణ.

7-7-1915 వ తేదీ ఉరయమున 7 వ కేసు విచారణ ప్రారంభమైనది. ఈ కేసులో బుదిపోటు దాడులు 5 గురించి చంపి సాత్తు నెత్తుకొని పోయిరి ఫిర్యాదీ లిటుల వాజ్జూల మిచ్చిరి. 18-4-1915 వ తేదీ రాత్రి కాగమారా గ్రామ ములో నవాబాల్ అను వరకు భార్యముల 4 గురు పిల్లలును ఒక గదిలో నిద్రించుచుండిరి. నవాబాల్ కొడుకు రాబాల్ మరయొకగదిలో నిద్రించుచుండెను. మరునాడుద యమున రాబాల్ సహాధ్యాయులకు హేతుమాలినదబడిజేళ యొడి తెచ్చి రాబాల్ లేవెను. రాబాల్ రీది తండ్రిపడుకొన్న గదిలోనికి వెళ్ళగా నచట తల్లితండ్రి 2 సోదరులు 1 సోదరియు నందఱుచంపబడియుండిరి.తల్లిగర్భరతిగనూడకుండెను. ఇరుగు వారందరును గూడ వచ్చి చూచిరి. పోలీసు సబు ఇన్ స్పెక్టరుగారు విచారణ ప్రారంభించగ ఆ గ్రామస్తులే యరు రాజ ముల జోనాబీ అను వాండ్రు రొకభూమి తగదాను గూర్చి నవాబాల్తో వివాద మున్నందున కొనటకు వచ్చిరిని ఫిర్యాదీ రాబాల్ చెప్పెను. వారిద్దరిని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి. నవాబాల్ కడకు వచ్చిమాట నిజమేనని రాజములు చెప్పెను. కాని నవాబాల్ నేన వెళ్లేదనెను. హత్య జరిగిన నాటి రాత్రి రాజములు ఇంటిలో లేదని రాజములు భార్య యును కొమారుడును చెప్పిరి. రాజముల నేరము నొప్పుకొనిం నా బాల్ బట్టుచు మావెను. తనలో గూడ మఱి 11 గురున్నారని రాజములు చెప్పెను. వారిలో 7 గురు దొరికిరి. వీరిలో నొకడగు ఇస్మాయిలు గూడ నేరము కొప్పు కొనె ను. రాజములు యి స్మాయిలు ల వాజ్జూలముల కొక డిప్రూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు వ్రాసుకొనిరి. మొదటి విచారణలో ఈ మద్దాయిని నిద్రించి తుమించెదవని కోర్టుగారిరి. దానికి ఇస్మాయిలు అంగీకరించెను గాని రాజములు ఆ రించలేదు ఇస్మాయిలును అప్రూరుగా నేర్పించిరి. క్రాసు పరీక్షలో ఫిర్యాదీ తన మొదటి వాజ్జూలమును కొడ్ది మార్పు లతో భ్రష్టరచెను, ఎరరెకరి తో న నా బాల్ ఇంటి లో బుదిపోటు చేయుటకును అకసరముకలిగిన హత్యచేయుటకును కుట్రచేయుటకీందో ఆవిరకమంతయును అప్రూరు చెప్పెను. మేయండ మొక మద్దాయి ఇంట్లోచేరితిమి. ఆచటనుండి గుంపుగా మేయండయును నవాబాల్ ఇంటికి వెళ్లి తలుపు తెరుకొనిలోనికి వెళ్లితిమి చెప్పెన నవాబాల్ అతనిభార్యగు రి-5 ఏండ్లయసుగల కొడుకుల నిద్రించి 5 ఏండ్ల వయసుగల కూతురును ఎరరెకరు చంపిడియు ఆ సాత్తు నెరరెక రెట్లు పంపకొనినదియు అతడు విరంచి నాకు రు 2000 మాత్రమి య్యగచ్చిరి. నేను పుచ్చుకొనలేదు. అని అతడు చెప్పెను. కేసు విచారణజరుగుచున్నది.

మోకోరులో న్యాయమూర్తుల విచారణ ఏర్పాటు.

ముంపు వారమున నీ ప్రకారము న్యాయ మూర్తులు విచారణ చేసెదరు.

మొదటి అసీలుకోర్టు:—ప్రధాన్యాయమూర్తిగారు న్యాయమూర్తి కే. శ్రీనివాసయ్యగార్లవారు మొదటి అసీలు రెండవ అసీలుకోర్టు — న్యాయమూర్తులు ఎయిలించు గారు:—రెండవ అసీలు క్రిమినలు కేసులు.

పూర్తికోర్టు:—సోమవారము న్యాయమూర్తులు ఓల్లు ఫిల్లుగారు సహకారయ్యగారు:—నాల్గవ దాస్ అసీలు మూడవ అసీలుకోర్టు:—న్యాయమూర్తులు ఓల్లు ఫిల్లు గారు సహకార వ్యయగారు (వీరు పూర్తి కోర్టులో పనిముగిసిన తరువాత ఈ కోర్టులో పనిచేసెదరు)

చిల్లర పనులు రెండవ అసీలు. దాఖలు కోర్టులు:—న్యాయ మూర్తులు కేసుగిరయ్యగారు, నేపిరుగారు. అసలు దావాలు:—మొదటి కోర్టు న్యాయమూర్తి బాల్కూలుగారు- రెండవ కోర్టు న్యాయమూర్తి కుమార స్వామి కాశ్రీగారు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915 వ సం॥ జూలై 20 వ తేదీ

శుక్రవారము

జామీను కేసులు.

మన రాజధానిలో న్యాయవిచారణకు సంబంధించిన విషయములలో నొక్కట నేటికి మన ప్రభుత్వమునా విచారణకు విన్నపమును ప్రకటించి యున్నట్లుకు సంగతులు చూచుచున్నాము. నేరము లే ప్రకారము విచారింపబడుచున్నదియు శిక్ష తే వగిదిని విధించబడుచున్నదియు మేల్పీటు తోటిని ప్రవర్తించుచున్నదియు పోలీసునా కేవిధమున పనిచేయుచున్నదియు లోకమంతయు నెరుంగును. అన్ని జైలులలోనున్నవారినియు వ్రాయుట తిట్టి విషయముగాదు. కాని నేరముచేయకముందే నేరముమోపుటకు పోలీసువానికి జక్కియ్యగా నొక్క సాధనముయొక్క పరిపాలననుగూర్చి వ్రాయవలసి యున్నాము. మన న్యాయశాస్త్రములోనికి జామీను పెన్షనులు కొన్ని ప్రవేశ పెట్టబడియున్నవి. వాని ననుసరించి యెవ్వరైనను పోలీసునా కి యభిప్రాయమున సరియైన జేవనాధారము లేనివాడుగనో సరియైన నడవడిక చూపనివాడుగనో యుండిన నాతనిని విచారణకు తేవచ్చును. మేల్పీటుగా రడుగు జామీనునైన నతడు చూపవలెను. కారాగారమున కైన నివాసమునకు నడువవలయును. ఇట్టి శిక్షాస్వల్పముకొని యవసరావసరముల ప్రశ్న యిట పనిలేదు. మరాఠ్సులు హెచ్చుగానండి బహిరంగ విచారణయందు వారిని పట్టుటకు వీలులేని సందర్భములలో పోలీసువానికి నిపెన్షనులు శరణ్యములు కావలయుననుట మొదటితలం

పనుటకు నిష్కాంతము సందియము లేదు. అయిన నీ నడవడికయొక్క ప్రతిభ యిది యేమో కాని పోలీసునిబట్టి సుస్పృహగలవలె దాని శక్తి తగ్గిపోవుటయు దానికారవము కృశించుటయు ఫలమగుచున్నది. ఆకారణమున ననేక సందర్భములలో నేరములనుకనిపెట్టలేకపోవుటయు, వెంటనేకొందరను జామీనుకీడుకు కొనితెచ్చుటయు పోలీసువారి యాచారము. ఈ యాచారానుసారముగ జామీను శిక్షలవారు కారాగారములలో హెచ్చులుపోవుచు వచ్చినారు. అదృష్టవశమున నుచార హృదయులగు జిల్లాకలెక్టరుల యెదుట బడిన జామీను మాద్యాయలకు కొంత న్యాయము తప్పక కలుగుచున్న ననుట నిజము. కాని పోలీసువానికి జక్కిజాకి పనిచేయు క్రొదిదర్జా మేల్పీటులు డివిజనులు ఆసరు లనిపించుకొనుచున్నవను జామీనునున్నను విడుదలచేయగలవారు కాదు. కావున జామీనుకేసిన దన్నయైనను చూపవలెను. కారాగారమున కైన సోవలెను అక్షతియేర్పడినది. ఇది ప్రభుత్వమువాద్యుని నాకర్షించి యుండుట సంతృప్తికరము. ఏను 1913 వ సంవత్సరముననే సాధ్యమైందరకను మేల్పీటులు జామీను ముద్దయులను వారివారిగానుగులలోనే విచారింపవలసినదని యొకయుత్తరువును పాలించి. ఆయుత్తరు వెంతవరకు ఫలప్రదమయినదో కనుగొనుటకు జిల్లా అధికారులనుండి రిపోర్టులను రావించి విచారించినారు. ఆరిపోర్టులు ప్రకటించ బడలేదు కావున సంగతుల నేమి యున్నదో మేమెరుంగును. ఇట్టిపోర్టులు ప్రకటించకపోవుట నిజముగా ప్రజలకు నన్యాయము నేయుట యగును. జమాదీలనుగూర్చిన రిపోర్టులవిషయమునను ప్రభు

మా ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకును ప్రజానాయకులకును నికనుబాగుగా సంగతులను తెలియజేసివారి సలహాలనుదుటకు జూతురుగాక యని కోరుచున్నాము. మాయెదుట నుండు విచారణాశ్రమము నిజస్థితి దృఢముగా నెరుకవరకు చున్నది. తమ 1913 వ సంవత్సరపు టుత్తరువుకు ననుసరించి జామీను కేసులను విచారించుటకు ప్రయత్నము లేమాత్రము తృప్తికరముగానైన చేయబడలేదని ప్రభుత్వమువారు వ్రాయుచున్నారు కొన్ని జిల్లాలలో నధికారులు అట్టివిచారణకు గల కష్టములనుండి వెంచి యూహించుకొని నిశ్చేష్టులు యున్నారు! ఉత్తరా ట్టుజిల్లాలో మాత్రము 72 కేసులపైకి ముక్కుడిమూడింటిని మేల్పీటులు ముద్దయు గ్రామములలోని ఆవరిసరముననో తీర్మానము చేసినారు. ఒక్కజిల్లాలో సాధ్యమయినది యితర జిల్లాలలో నేలకాదని ప్రభుత్వమువారు ప్రశ్నించుట సమంజసముకాదని ఎవరును చెప్పజాలరు. ఇంతియే కాదు. ప్రభుత్వమువారు స్పష్టముగా జామీను కేసు అంతశీఘ్రముగా కావలయునను నిర్బంధము లేదనియే యనుచున్నారు. పోలీసువారు కేసు విచారణచేయుటకే యెంతోకాలము తీసికొనుచున్నారు. మేల్పీటు లొకకొన్నివారముల వ్యవధికలుగ జేసినచో మునిగిపోవున దేమి యనులేదట. ఇది సత్యమే యగును. తొందరపడి నిరపరాధిని శిక్షించుటకన్న నన్యాయముండబోదు. ఈజామీను కేసుల విషయమున మేల్పీటు లాలోచింపవలసిన సాక్ష్యమునుగూడ ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్తతో నిర్వచించినారు. పోలీసువారు తెచ్చుసాక్ష్యముతో తృప్తిపొందవలెనని లేదట! తృప్తి పొందరాదని యుండిన న్యాయ తరముగ నుండి యుండును. ముంగువాక్యముచే నీయుత్తరువే ధ్వనించుచున్నది. మేల్పీటు ముద్దయుయొక్క గ్రామములలోని ఘరానా మనుష్యుల సాక్ష్యమును విచారింప వలయునట. అక్కడికిని సివిలు కేసునందునలె ఆసాక్ష్యమును నీసాక్ష్యమును తూచుటతో తృప్తిపొందరాదట! తానే న్యాయముగా నన్ని సంగతులను విచారించి నిజమును కనిపెట్టవలయునట! ఈవిచారణను జూడగా ప్రభుత్వమువారు అన్యాయముగా నెవ్వరిని నిర్బంధమున కనుపగూడదని మేల్పీటులకు దృఢముగా తాకిన నొసంగినారనుట సిద్ధము. మేల్పీటు గ్రామములలో విడియకున్నను పరిసరములలో విడిసి గ్రామమునకు బోయి విచారింపవలయునట. తుదకు మన గ్రామములవంటి నిండు గ్రామములు లేని మలయాళము దక్షిణకన్నడము జిల్లాలోగూడ జామీను కేసులలో విచారణ స్థానికముగా జరుగవలెని ప్రభుత్వమువారి యాశయము. ముద్దాయి తన గ్రామమున నేరములుచేయక గుత్తకాసములలో చేయుచుండు నేమో యనిన నట్టిసందర్భములలో గ్రామములాశనికి జామీనురా నొప్పుకొన నాతడు నేరముకాదనియే నిర్ణయింపవలెనట. ప్రభుత్వమువారు ప్రతిజామీను కేసుకు స్థానికముగా నే జరుగవలెని నిర్బంధించుట లేదట గాని సాధ్యమైనంతవరకుదానిని మేల్పీటులు ఆదర్శముగా నిమగ్ననవలయునని వ్రాయుచున్నారు. మామనస్సునకు నీయుత్తరు నొకక్రొత్త పద్ధతి నుపక్రమింపగలదని తోచుచున్నది. ఇక్కాల న దూరమున సాక్ష్యము విచారించుటచే యాధార్యము తేలుట లేదు అందుచేత న్యాయవిచారణ కనూనులు పోవున్యాయాధికారులచేతనో స్థానికపంచాయతుల చేతనోయుండుట కొంతవరకు నివృత్తికస్థితికీ ప్రతికారము కావచ్చును. ప్రభుత్వమువారు ఒక్క జామీను కేసులకే కాక యీవద్దతి మరెంతర కేసులకుగూడ ప్రవర్తింప జేయవచ్చునాయనున నాలోచించి బకవైపున నీపక్షముగా పనిచేయుచు

ప్రభుత్వమును తగ్గించినట్లే ఇతరవిషయములను వారి ప్రభుత్వమును తగ్గించుచు న్యాయవిచారణాధికార శాఖలను విభజింతు లేని హైందవభూమికి మనలోపకారము చేసినవారగుదురు.

మన ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కార్యనిర్వాహకసభమున నొక ఆలి ఇండియాముగాను న్యాయ శాఖాసభ్యులుగా నుండువారు. వారి నియమిత కాలాంతరమున నా స్థానము నొకరించుటకు జి. రివర్సుకొకడు అరువారు నిర్ణయింపబడినారు. న్యాయ శాఖాసభ్యుత్వమునకు దగిన హైందవులందరో కలరు. వారిలో నెవ్వరినో యొక్కరిని నియమించి హాజరికి క్రభువుగాను తమభలో నిరువురు హైందవుల నుచుజూతురని యాశలుండినవి. మనస్వాతంత్ర్యములను పాచ్చిపవలయునని ఆంగ్లానాయకు లెల్లరు నడుపించు సీసమయమున న్యాయాశ అసహజముకూడకాదు. కాని కొకడు గారు నియమితులగుటచే నీయాశ వృథాయినదే. ఈకొకడుగారు ఆక్సుఫర్డ్లో విద్యనభ్యసించిన వారు. 1902 వ సంవత్సరమున బాల్ఫోరువరీక్షలో తేరిరి. చాలకాలము బొంబయిలో న్యాయవాది వృత్తి నవలంబించి పనిచేసి పేరుపొందిరి. విద్యు సంతర్పరములకింద బొంబయినుండి మాచుకొనిరి. ఇప్పుడు బ్రిటికొన్నిలునకు న్యాయవాదిగ నున్నారు. న్యాయామమున వీరెక్కున ప్రముఖులుగా గన్నించుచుండిరిని విరుచున్నాము. వీరంత హైదవపక్షపాతులు గారు కాకున్నను సర్ శంకర న్నాయరంతటి వారిలో మెలగవలసి యుండురు గాన ననవసర శాసననిర్బంధములను తెచ్చుట వీరి కాలమున జరగకుండునుగాక యనియు అట్టిశాసనముల కవసరమును కలుగకుండును గాక యనియు నమ్ముచున్నాము.

కెయిజరుగారు కడచినవారము బెర్లినునగరమున నొక మహాదృఢోపన్యాసమును జేసిరి. ఈపర్యాయము శీతాకాలము వరకును యధము జరుగదనిరి అక్కోబరుమాసములోపుగ యధముముగిసి పోవునని యెట్లుబెట్టుకొనిరి. వారియొక న్యాయమును వివక్షతన అధికారులును ప్రజలును చక్కట్లుచరచిరి. ఆనందారావముల నెసగ జేసిరి. 'టెహ్'! ఏమి చిత్రము' అని ఈవృత్తాంతము చదువువార లందరకును వెంటనే యాస్పర్యము కలుగి పోదు. కొంచె మాలోచించిన నీచిత్రమునకు కారణము కానరాక పోదు. కెయిజరుగారేమి చెప్పిన నది జర్మనీలో కొంతవరకు వేదవాక్యము. ఆతె చెప్పి దుభములు చెప్పికొనినను నాదేశము గ్రక్కమిక్కు మనక దిగమింగుచునే యుండును. అందులో ఓటివలరుప్యావారిదిగి పోలేదా! అది కెయిజరుగారు ఆకాశ్మహాస్యములను గట్టుటకు దగిన పునాదిగాదా! రుప్యావారిప్పుడెంత యొడిగి ను అకజయమునందని వారుగలచేత శీతకాలమువచ్చు నప్పుటికి చలించుచుండుకొండవలె జర్మనీనైన్యములపైకి దిగకవిడనాడుదుగా? అదిగదా రుప్యావారికి తగిన ఋతువు. ఆయుతువేగదా జర్మనీవారికి హృదయ భేదకము. జరుగుసంభవములెట్లును నుముందటిభయమునిప్పుడు మాటలతోనైన తీర్చి కొంతమగళ్ళాతి తనప్రజలకు కలుగ జేయుటకెయిదుగరికి ధర్మముగాదా! కాని తనప్రజ తనవాచాలత్వమునకు బెంగపోయిన పోవచ్చునేగా? లోకము బెంగపోవనని మాత్రము కెయిజరుగారు తలంపకుండిన. వివేకులే యవచ్చును. ఈసందర్భము మెక్కవిషయము మాత్రము మనము గమనింప వలసియుండుము. శత్రు లీ శీతకాలము వచ్చునవల మరెయొకమారు పశ్చిమరంగమున తీవ్రప్రయత్న మొనర్చక మానరు. మనబలములు ఆప్రయత్నమును సులభముగా తిరస్కరించుటకు సిద్ధపడియున్న వనుటకు

లాహోరు జైలె 8:— (మొటిసోమ చెందియున్న
6000మంది ఇటలీ వేళ్ళనులగు యుద్ధపు ఖుదుదీలు గెలిపియ్యాలా
రహావారిచే జక్కిరి. వీరిని ఇటలీకి రుమ్మవారు కొద్దికాలము
పంపుదురు. అని మెయుపలిక తెలియజేయుచున్నది.

ఇటలీ

ఇటలీవారి ప్రధానాశయములు.

ఉదయ జూలై 7:—ఇటలీవారిల ప్రకటించిరి. ఉత్తరమున ఆస్ట్రీయాను ముఖద్వారమున దగ్గరను పట్టుకొనుట దక్షిణమున ఆస్ట్రీయావారి ప్రధాన ఆయుధములైన యగు త్రీస్టీనిపట్టుకొనుటకు ముఖద్వారమున దగ్గర కారోస్పీఠ భూమిని పట్టుకొనుటయు ముఖ్యమగును.

ఇటలీవారు బల్కన్ కోశముల పట్టుకొనుట.

లండను జూలై 7:—7850 అనుగుల ఎత్తుననున్న బల్కన్ కోశమును ఇటలీవారు పట్టుకొనిరి ఇదిచాలా గొప్పది. ఇచట మొక్కలు మొదలగున వేరువేరులేవు. ఎక్కట బహుకష్టమైనను ఇటలీ ఆస్ట్రీయాను పైనుండి సిద్ధపడిరి. 11వనాకరి కొకరు కట్టుకొని ఒక ఫిరంగిని తీసికొని ముగ్ధాస్త్రమును సరికి ఖాళియును చేసిరి. ఆస్ట్రీయావారి కావలిధులను నెదిరించుచు కనటపాసిరి. పిమ్మట వారా మరఫింగిని కాల్చుచు సన్నీలతో పొడిచిరి. ఆస్ట్రీయా సేనల సేనాని యొక్కను తప్ప తక్కినవారందఱును చాతులైరి.

జయొలెటిగారి యుపవాసము.

లాహోరు జూలై 8:—లండనులో నున్న యొక విశేషి "సివిల్ అండు మిలిటరీ కెటెటు"కు నిట్లు నిన్నటిదినమున తంతి వార్త సంపెను. ఇటలీవారు యుద్ధములోనికి దిగిన తరువాత జయొలెటిగారు తమ ప్రధానపాత్రను నిర్వహింప. ఆ యుపవాసము దేశభక్తి యుక్తముగనుండి, ఇటలీవారి నందఱు సేనాధ్యక్షులుగ నుండుడని వార్త ప్రార్థించిరి. యుద్ధమున చాల నష్టములేగాని యుద్ధము ఇటలీవారిని ముందు యెట్టి ఉన్నత స్థితిలోనికి చేర్చునో యని నాలోచించి నప్పుడు, వారికి యుద్ధములమున కలుగునట్టి కష్టము లంతగా గనుపింపవు.

జర్మనీ

జర్మనీలో దూదిధర పెరుగుట.

లండను జూలై 8:—జర్మనీకి సరుకులు రాకుండ నాండ్లములు నిరోధించుటలన త్రేమెనుగో పంట ప్రత్తిధర పానుకు 80 సెంటు పెరిగినది బెర్లినులోని ఆమెకా వ్యాపార సంఘమువారు తెలిపిరి.

టర్కీ

ఒక ఆంగ్లసింఘ నాక స్మిర్నామీదను అయివారీ మీదను బాంబులువేయుట.

లండను జూలై 8:—ఒక ఆంగ్ల సింఘ నాక స్మిర్నా మీదను అయివారీ మీదను బాంబులు వేసెను.

సర్ ఇయాన్ హెమిల్టన్ గారి రిపోర్టు.

లండను జూలై 8:—ఇటీవల సాఫ్ట్ డ్రెస్ వద్ద సేతుల ముందుకు పోవుటకు గూర్చి పంపిన రిపోర్టులో నిట్లు తెలియజేసిరి. 29-6-15 తేదీ తెల్లవారు జామున టర్కీలు ఎదిరించుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని ఫిరంగిదళమునుండియు, తుపాకులనుండియు, స్కార్ప్ రైఫులను అను యుద్ధనాకనుండియు వెలువడిన యగ్నిచే వెలకకు తొలగిరి. రమారమి 2000వంద టర్కీవారు యెల్లాకీతయ ప్రదేశములలో చచ్చినట్లు విధారణ చేయబడినది.

29-6-15, 30-6-15, తేదీలను ఆస్ట్రీయనుల నున్న తీవ్రముగ నెదుర్కొని యోడింబడిరి. శత్రువు లెదిరించుచు డేయర్థ మొనరింపలసింది గాని వారిని విడిచింపలదు. అని కక్షయుగ నియోగింపబడినను, ఎవ్వరూ పాపాదు స్వయముగ మట్టడింప నాజ్ఞ యొగిరిని పట్టుకొనబడిన ఖయిదీలు తెలియజేసిరి.

2-7-15 తేదీ టర్కీలవై ఫింగులు విశేషముగ కాల్చుడెను. ఆమును సాఫ్ట్ డ్రెస్ ప్రదేశములో తిరుగనెదిరించుటకు ప్రయత్నించిరి గాని యుద్ధభూమిలోనున్న ఫిరంగి తుపాకి డెప్పుడును, స్కార్ప్ రైఫును ఫిరంగిలనుండి వచ్చు గుండ్రును తాళజాలక వారు తమ యుద్ధోగ్యులు ధయిర్యముచేపెచ్చును లక్ష్యకెట్లకె దిల్లచెనై పారిరి.

28-6-15 తేదీ మొదలు 2-7-15 తేదీ వరకు టర్కీవారికి గలిగిన నష్టములు 5,15, యుద్ధములో చచ్చినవారు 15000 గానుములు తరిగినవారు, శత్రువుల బాల్కూకు 519 తుపాకులు 13400 వారుల తుపాకియందు, 100 బాంబులు మొదలగువి ఆంగ్లవైరుల లదివరకే పోగ చేసిరి.

అమెరికా

హోల్ట్స్ పూర్వచరిత్ర.

లండను జూలై 8:—న్యూయార్కు, హోల్ట్స్ పూర్వచరిత్ర ముగియటరు అను జర్మను వాతీయుడగు న.పాథ్యాయుని భార్య అనుమానాస్పదమగు కారణములవలన చనిపోయెను ఆమె చనిపోగానే న్యూయార్కు మామయ్యెను. ఆ న్యూయార్కు శరీరపు కొలతయును మోగను గారిని తుపాకితో కాల్చిన హోల్ట్స్ శరీరపు కొలతయును సరిగ సరిపోయినవి. కాన నతడే ఇకడని ధాటికొనెడిది.

నిమానపు సరుకులపైటైలలో బాంబులు.

లండను జూలై 8:—న్యూయార్కునుండి ప్రాన్సుకు వెళ్ళుచున్న రి కర్తకపు నాకలలో నిమానపునకులపైటైలలో ప్రేలకుండను బాంబులు రాచబడినది కనిపెట్టబడినదని తెలియచున్నది.

గ్రీసు

గ్రీసు ప్రధాన మంత్రిగారు రాజగారిని చూడబోవుట.

అలహాబాద్ జూలై 8:—లండనులోనున్న విశేషి పయనపత్రిక క్లిట్లు తంతివార్త సంపెను:—ప్రధానమంత్రి రాజగారిని చాల పర్యాయములు చూచినచెను. ఇట్లు చూచిన పిమ్మట మంత్రివర్గము మారిపోవచ్చునని గాని కొంతకాలము వరకు రాజ్యాంగసభలో జరుగవనిగాని మంత్రివర్గమువారి పత్రికలు వ్రాయుట మానివేసినవి. ఇందులకు వ్యతిరేకముగ కూడవ్రాయుచున్నది అని ఏధగ్గులొనున్న విశేషి తెలుపు పత్రికకు తెలియజేసెను.

హాలాదు

హాలాదు నాకాదళము.

లండను జూలై 8:—హాలాదు హాలాదుదేశముయొక్క నాకాదళమును హెచ్చించుటకు గూర్చిన చట్టమును గూర్చి రాజ్యాంగసభవారి రిపోర్టుకు సమాధానముగా దొరతనము వారిటుల నుడిచిరి. 2 యుద్ధనాకలను (కూసర్త) కట్టించు పనులు జరుగుచున్నవి. వానినాప వీలు లేదు. ప్రస్తుతము వన అధినిశేషములగు ఇండిను ద్వీపములలోను ముఖ్యముగ వావాలోను దేశరక్షణోపాయములు చాలియుండ లేదు.

దక్షిణాఫ్రికానుస్థానము

కళాశాలలో నాకభాగము కూలిపోవుట

రాజవంశి జూలై 8:—కొత్తగా కట్టబడిన దొరతనమునాక ప్రైమునెండు కాతేజి నుదిరములు మధ్యాహ్నము 1 గంటకు అకస్మాత్తుగ కూలిపోయినది. కాని ఎవ్వరు చాన లేదు.

రైలు కమ్ములనుండి తొలగిపోవుట.

బెజనాద్ జూలై 8:—ఒక మామూల ఇరుపదారి కడ్డముగ నొక కమ్మి నెనరో పడజేసిరి. అందుచేత చెప్పకట్ట యమునుండి వాల్తేరుకుపోవుచున్న రైలుబండి అంగియు నేల పాలు గావలసినదేగాని ఒక్క ఇంజనుమాత్రము నేలకు జారి పోయినది ఏ రైలును ధ్వంసముచేయుటకెట్లు కమ్మి నిడితో తెలియదు. ఎవరిని హానికలుగలేదు ఇంజనుకుమాత్రము కొంత నష్టమును కలుగజేసింది. రాత్రికుండి రైలు సరాసరిని పోవుచు.

గయక్వారుగారు తిరువనంతపురమునకు వెళ్లుట.

తిరువనంతపురము జూలై 8:—గయక్వారుగారు మహారాజగారును దివాను మాధవరావుగారును నేను మధ్యాహ్నము 3-30 కు అతిథియందొరమునకు వచ్చిరి. తిరువాన్కూరు మహారాజావారు పరివారసహితముగ నెచ్చి వారికి స్వాగతము సంగిరి. వారిగౌరవాధ్యము 21 ఫిరంగులు కాల్చుడినవి. రాజమాధవరావుగారు వియవంపులు చున్న గునలంకారములు నిర్మింపబడినవి. వారు తేయాకు పానీయమునుగొలి సముద్రపునరముకు వెళ్లెదరు. రాత్రివిందుకు భారతీయగాన వినోదము జరుగును.

బాంబాయి.

బాంబాయి ప్రావిన్స్ మియల్ కాన్ఫరెన్సు సభకు శ్రీ విల్లింగ్ డెను ప్రభువుగారు విచ్చేయుట
పూనా జూలై 8:—బాంబాయి నాడు ఇచ్చట జరుగబోవు బాంబాయి ప్రావిన్స్ మియల్ కాన్ఫరెన్సు సభకు శ్రీ విల్లింగ్ డెను ప్రభువుగారు, వారిభార్యతో గూడ విచ్చేయుదురు.

బాంబాయి గవర్నరుగారు పూనాకు వెళ్లుట.

బాంబాయి జూలై 8:—నిన్న రాత్రి శ్రీ వెల్లింగ్ డెను ప్రభువుగారు ప్రభ్యుగాయకు సరివార్తముగ పునహాతు వెళ్లిరి

కొత్తెనును దొంగతనముగ నమ్ముట.

బాంబాయి జూలై 8:—పాట్లు వెద్ద ఇరస్సెక్తురు వెరియరు తల్యాగు ఖాను గారు మహమ్మదు ఆయూబు అనువానిమీద రావు బహద్దరు సి. హెచ్. వెల్కూడుగారి యెటుట తేనుచేసిరి. మహమ్మదు ఆయూబుకొత్తెనును దొంగతనముగ నమ్ముచున్నాడని తెలిసి ఇరస్సెక్తురుగా రతఃపద్ధతు కొత్తెనును కొనుటకని పంపిరి. వారికి ఆయూబు వండ్లగింజ ఎత్తు కొత్తెనును నమ్మెను. మేజస్ట్రేటుగారు ఆయూబు 6 వారములు కిరకెత్తు చేసిరి.

కలకత్తా

టిప్పరలో కలపులు.

కలకత్తా జూలై 8:—టిప్పర చిటగాంగు జిల్లాలలో టైనుముయొక్క స్వభావమును, పరిమితమును నిన్నటిదినమున చిటగాంగుకు పోవుచు మార్గమున లక్కామువద్ద గ్రీకర్నరు గారు జూపినసభలో చర్చింపబడినది.

దొరతనమువారిచ్చిన సొమ్మును, ప్రజలిచ్చిన సొమ్మును, టైనుపాథ తొలగించుటకు సరిపోయినదికావు. కనుక దొరతనమువారిని మరికొంత సొమ్మిచ్చుటకు కోసిరి. కలకత్తాలో ప్రదేశముల తాము చూచెదమనియు, బంగాళాదొరతనము కిదివర కిచ్చినసొమ్ముకన్న నిప్పుడు 10,00 రూపాయలు మార్తమే యున్నవనియు గొల్లి తిట్టుకుగార చెప్పిరి. కోమిల్లా టైనుపాథా నివారణసంఘము వారి కార్యదర్శియగు ప్రకాశచంద్రదాసుగారు దొరతనమువారు మరికొంత ద్రవ్య మిత్తురుగాకయని నూచించిరి.

రైలు కట్టమీద కొండ చెల్లులుపడుట.

చిటగాంగు జూలై 8:—కొండల ప్రాంతమున మగ చెల్లులు విరికి కట్టమీద బడినది. మరికొన్ని రోజుల వ. బండ్లు సరాసరిని పోజాలవు.

హిందూదేశములో నివసించు

ఇటాలియనులు-యుద్ధము.

కలకత్తా జూలై 8:—కలకత్తాలోనున్న ఇటలీదేశపు వారి కన్సుజనరలుగారు ఇట్లు తెలియపర్చిరి. హిందూదేశ నివాసులగు ఇటలీవారు తిగిస్తావ్యమును చేసటకు రాగత్యము లేనట్లు ఇటలీదేశపు యుద్ధమంత్రిగారు తీర్మానించిరి. యుద్ధ కణమునకు చందాకేలు హెచ్చినది. ప్రస్తుతము 95.

కలకత్తాలో ఆయుధసాముగలను చేయుట

కలకత్తా జూలై 9:—కలకత్తాలో కొన్ని యంత్రకాలలలో కర్మాగారములలో ఆయుధసాముగ్రలను విషయమున ఏర్పాటులు చేయుటకు బెయిలీగారు కలకత్తాకు వచ్చినందున ప్రజలు భక్తిధరితముగు నుత్సాహమును వెల్లడించిరి. ఈయంత్రకాలలలో వెళ్ళులు యప్పుడే యాపసులను ప్రారంభింప సిద్ధముగనున్నది అని ప్రేట్టుమెరుపత్రిక వ్రాసినది.

ఉపాధ్యాయ వృత్తియొక్క ఉత్కృష్టత

కలకత్తా జూలై 9:—గొప్పటి రోజున శ్రీ శార్మిక్ల ప్రభువుగారు చిటగాంగులోని సంఖ్యతపాతలకు వెళ్లి అచటి పండితులను సంబోధించుచు నుపన్యాస సందర్భమున నిటుల నుడిచిరి. ఈ మహా విషయమున నయము: ప్రాణ సమర్పణలు చేసి సామన్య సేవ చేయుట కు ఎవరికిని సాధ్యముకాదు. ప్రాణ సాయముతో గూడినదగుట రణరంగమున సేవచేయుట పాపగౌరవాగో యువకులకును బాలకులకును విద్య సేయుచుపాధ్యాయుల వృత్తి ను త్రేమోత్తియచునచని మరియొకటిలేదు. విద్యాభ్యాస చేయుచున్న విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయుల సరస్సుకు కప్పించిదేశసేవ చేయవలసిన వారుగానున్నా: శ్రీజార్మిక్లవర్తగారి భావిపాటులు ఆంగ్లసామన్య ప్రాజెగౌరవమునునిలుపుట కర్తవ్యగానుండవలెను. ఈమహాత్మా నిర్వహణమునకుగాను ఈ పాతలలో పనిచేయుచున్న మిమికీవంచన లేకుండ పనిచేసెదరని. నేను నమ్ముచున్నా.

సర్వ విముక్తులను విడుదల చేసినట్లు సర్వ
 తేజస్వినులను సాక్షాత్ కలుసుకొన్నట్లు సర్వ
 భింబించినట్లు ఆ స్వచ్ఛమైన సాక్షాత్ కలుసుకొన్నట్లు
 దానినన్నియు పట్టుకొనబడును స్వస్థముగా వానిని
 కలుసుకొనుచును యానంత్యమున నేను ప్రాణములను విడుద
 లిచ్చి ప్రాయోగము నానందించుచును కావించుననుభవమును
 తిరి. మొత్తమునను ఆ సమంతయును ననుభవమును చేసెను

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTER'S AGENCY)

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

The Torpedoing of the 'Falaba.'

Lord Mersey's Judgment.

LONDON, July 8.

Lord Mersey, delivering Judgment after enquiry into the torpedoing of the "Falaba", said that life-saving measures were promptly carried out and proper discipline maintained. The submarine made no attempt to save life, and there was evidence that the crew of the submarine laughed and jeered while men and women were drowning. Lord Mersey was satisfied that the witnesses who described the boats of the "Falaba" as rotten were mistaken, and that any damage done in launching was not owing to neglect of the officers or the crew.

Imports and Exports.

LONDON, July 8.

Imports show an increase of £ 17,706,144 and exports a decrease of 6,639,408. The principal increases in the imports were food, etcetera, ten millions and raw material seven millions.

Indian Consolidation Bill.

Discussion in the House of Lords.

LONDON, July 7.

In the House of Lords, to-day, in the committee stage of the Indian Consolidation Bill, Lord Islington dealt at length with the report of the Consolidation Committee and its suggested amendments. Lord Islington had a number of amendments on paper, including a series replacing the term "British India" by "India," also a number of amendments to schedule 5, but withdrew them, firstly in deference to the desire of the Select Committee, as the Bill would not be used for amending the law, secondly, in its consolidated form the bill required so many amendments to adapt it to modern usage and practice that the India Office considered it advisable not to attempt to deal with these piecemeal, but preferred to pass a measure in the present form as a basis for a comprehensive amendment throughout after adequate consideration. The India Office, in consultation with the Government of India, asked Lord Macdonnell and all others proposing amendments for improvement of the Bill to wait till the amending bill was submitted. The latter was being drafted and portions already sent to India for consideration. Directly the Consolidation Bill was passed he would be able to introduce an amending Bill.

Lord Macdonnell opposed the omission of the word "British."

Lord Islington pointed out that its retention might prevent the appointment to the Council of an officer who had served, say, fifteen years in British India and three in an important post in a Native State.

Lords Loreburn and Parmoor pointed out that the amendment involved a change in the law.

Lord Crewe admitted that such an amendment was inexecutable in a consolidation bill.

The amendment was withdrawn.

On the clause providing that at any meeting of the Governor-General's Council one ordinary member may exercise all functions of the Governor-General in Council, Lord Macdonnell moved to insert that all ordinary and extraordinary members shall be entitled to attend all meetings, otherwise it was possible for the Governor-General to summon one only.

Lords Sydenham and Middleton supported the motion.

Lord Islington appreciated the arguments, but asked the House to adhere to the principle that amendments of law should be reserved for the amending bill. He undertook that the proposal should be carefully considered in drafting the latter.

Lord Middleton said they must also remedy the anomaly of the Council of India being required to meet weekly, while the Governor-General's Council need never be convened. Sometimes meetings were not sufficiently often held.

Lord Kinnaid supported the amendment. The danger was no imaginary one.

After an appeal by Lord Lansdowne, who ridiculed the supposed danger, the amendment was withdrawn.

On clause 96 Lord Sydenham moved to omit all references to "Natives of British India." He knew how educated Indians disliked to be called "natives."

Lord Islington said that the Committee had been careful to follow the exact phraseology of the Act of 1833, section 87 of which was regarded as a charter under which Indians were allowed to hold Office under the Crown. Alteration of the wording, however trivial, would be regarded with deep suspicion.

Lord Cromer supported Lord Sydenham, but the amendment was withdrawn.

Various minor amendments were accepted, and the Bill was reported.

Colonel Jessop's Death.

LONDON, July 7.

The death is announced of Colonel Charles Thorp Jessop.

[The colonel was a tea planter and Hon. A. D. C. to the Viceroy.]

British Seaplane drops Bombs.

LONDON, July 8.

ATHENS.—A British seaplane has dropped bombs on Smyrna and Aivali.

TELEGRAMS.

FRANCE.

French Relief Committee

LONDON, July 8.

The French Relief Committee gives figures of French casualties up to May 31 as 400,000 killed, 700,000 wounded, 300,000 missing.

Secretary of State's Message.

Failure of German Attacks.

SIMLA, July 8.

The following is from the Secretary of State's telegram to the Viceroy, dated 6th instant.—North or Arras the Germans attempted two attacks preceded by a violent bombardment, but they were stifled at birth. The Germans also attacked in Champagne near Bois Le Pretre and succeeded after an exceedingly violent bombardment, in regaining a footing in the old lines previously taken by the French, but were unable to get beyond. This region was afterwards very violently bombarded by the Germans with shells of heavy calibre. Further east, a German attack completely failed.

RUSSIA.

Russians Assume The Offensive.

An Austrian Report.

LONDON, July 8.

An Austrian communique says—The Russians have been reinforced and have taken the offensive north of Krasnik against Arch Duke Joseph's army, which they repeatedly attacked. The battle has become fiercer owing to the participation of strong Russian reserves.

SECRETARY OF STATE'S MESSAGE.

Enemy Advance in Poland.

Austrian and Russian Accounts.

SIMLA, July 8.

The following telegram, dated 6th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State for India:—After the recent temporary check the enemy have advanced further in South East Poland towards the railway junction of Lublin, their apparent objective. An Austrian communique says that the Austro-Germans, after a battle, lasting several days broken, through the Russian front on both sides of Krasnik, 16 miles east of Vistula, and have driven the Russians with heavy loss northwards and also reached Planka, 15 miles north-west of Zamosc. The Russians admit that the enemy, after a stubborn fight, advanced between Krasnik and the river Vopr towards Lublin, but state that further east between the rivers Vopr and Bug the enemy were repulsed. In Eastern Galicia the Russians have retreated behind the river Gnilalipa, the west bank being now occupied by the enemy.

Successful Russian Counter-Attack.

Enemy Forced to Assume Defensive.

LONDON, July 8.

A Russian communique mentions the continuance of desperate fighting on the 6th July between the rivers Vistula and Vopr in the direction of Lublin, and says along the roads leading to Krasnik, where the enemy's dispositions form a salient, the Russians on 6th continued a successful counter-attack which began on the 5th, forcing the enemy to pass to the defensive and capturing two thousand prisoners and several maxims.

Enemy's Heavy Losses on Lemberg Roads

The enemy on the evening of the 5th attacked at many points on the Lemberg roads between the towns of Kamionka and Gliniany, but heavy losses compelled him to suspend the movement.

Russian Command in Galicia.

Return of General Russki.

ALLAHABAD, July 8.

The "Pioneer's" London correspondent cables—A Petrograd telegram, received in Copenhagen, states that General Russki, whose health compelled him to retire from the command in Galicia, will shortly return.

TURKEY.

Battle in the Dardanelles.

SIMLA, July 8.

Sir Ian Hamilton in a Despatch on the Dardanelles operations says—After witnessing the stupendous events of the 18th March when the fleet attacked, he cabled his reluctant deduction that co-operation of the whole force under his command would be required to enable the fleet effectively to force the Dardanelles. Generally speaking, the coast was precipitous. Reconnaissance convinced him that nothing but a thorough, systematic scheme for flinging the whole of the troops very rapidly ashore could meet with success, and that a piecemeal programme was bound to lead to disaster, but he had to redistribute troops on transports to suit the order of disembarkation, for he had no force embarked without its having been possible to pay due attention to the operation on which he proposed to launch them, and owing to the lack of facilities at Mudra transports were ordered to Egyptian ports. The despatch then described the landing on the 25th April, the general difficulty of ground, the immense defensive preparations of the Turks in every where, and the unsurpassed gallantry of the troops in establishing themselves ashore under such conditions. Sir Ian Hamilton speaks of the tornadoes of fire sweeping over the beaches of the wire entanglements made of heavier metal and longer barbs than any met with before, and he expressed his firm conviction that no finer feat of arms was ever achieved than the storming of these trenches from open boats. Secretary of State's message.

TELEGRAMS.

SIR IAN HAMILTON'S REPORT.

Enemy Counter-Attack Repulsed

With Heavy Loss.

LONDON, July 6.

Sir Ian Hamilton, in a report, describes the events following the recent big advance at Saghirdere. The Turks attempted a counter-attack in the small hours on the 29th June, but were repulsed by artillery and rifle fire and the guns of H. M. S. "Scorpion." It is estimated that the Turks in the Mullah ravine and Krithia region left some two thousand dead.

Australians Heavily Engaged by Counter-attacks.

The Australians on 29th and 30th were heavily engaged by counter-attacks till the enemy was completely broken. Prisoners affirm that the attack was personally ordered by Eaver Pasha against his previous stringent orders to act on the defensive.

Enemy's Further Attacks and Retreat in Disorder.

The Turks on the 22nd July, after heavy bombardments, again attempted attacks in the Saghirdere region, but deadly field gun and rifle fire, especially by the marksmen, and the accurate shooting of the "Scorpion" caused the enemy to retreat in disorder in spite of the exhortations of the officers.

Turkish Losses.

Sir Ian Hamilton estimates the Turkish casualties from 28th June to 2nd July at 5,105 killed and 15,000 wounded. The British have already collected 1516 rifles and 126,400 rounds of ammunition, 100 bombs equipment etcetera.

ITALY.

Signor Giolitti's Speech.

Appeal for Italian Unity.

LAHORE, July 8.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cabled yesterday:—Signor Giolitti has made his first speech since the Italian crisis. It was markedly patriotic and appealed for unity. War meant sacrifices, but they were none too great when they reflected on the effect of the result on Italy's future.

Italian Prisoners in Galicia Captured by Russia.

The "Times" states that 6,000 prisoners of Italian nationality, belonging to Trentino, have been captured in Galicia. They will shortly be sent to Italy by Russia.

Secretary of State's Message.

Italian Progress.

SIMLA, July 8.

The following is from the Secretary of State's telegram to the Viceroy, dated 9th instant:—The Italians report that their artillery fire against Matorghetto and Pradi continues very effective and their offensive on the Corsico plateau is developing successfully. Their airships bombarded effectively the encampments and railway junction.

HOLLAND.

Defence of Dutch Indies.

The Dutch Reply to the Chamber's Question.

LONDON, July 8.

THE HAGUE.—The Government, replying to the report of the Chamber on the bill enlarging the Dutch fleet, says it is impossible to abandon the construction of two cruisers, and adds that the present system of defence of Dutch Indies, especially of Java, is insufficient.

UNITED STATES.

Holt's Body Identified.

LONDON, Jul 8.

NEW YORK.—Anthropometric measurements of a German Professor at Harvard named Maenter, who disappeared after the suspicious death of his wife, have been compared with the measurements of Holt's body and have established their identity.

Unexploded Bombs in American Cargo.

LONDON, July 8.

It has been ascertained that unexploded bombs were found concealed in cargoes of automobiles on three cargo steamers bound from New York for France.

GREECE.

The Greek Premier's Visit the King.

ALLAHABAD, July 8.

The London correspondent of the "Pioneer" cables:—The "Times" correspondent at Athens says that the Premier has visited the King several times. Since these audiences the Ministerial Press has ceased to discuss the probabilities of dissolution or adjournment, and has even affirmed to the contrary.

GERMANY.

More Enemy Troops to the West.

LONDON, July 8.

AMSTERDAM.—Correspondents affirm that the Germans are undoubtedly sending fresh artillery westward through Belgium as well as troops, but are of opinion that the Germans are endeavouring to mystify the Allies regarding their movements and point of attack.

Kaiser's Vaunts.

LONDON, July 8.

The "Jewish World" says it is reported from Russia that the Kaiser, during his visit to Lodz, entered the synagogue and, raising the scroll of the law, told the congregation that he was the Messiah sent by God to save them.

TELEGRAMS.

Fire off Gothland.

LONDON, July 8

COPENHAGEN — Renewed firing was heard from the sea, off East Gothland, all forenoon.

Rise in Price of Cotton.

LONDON, July 8

The American Association of Commerce in Berlin reports that the price of raw cotton in Bremen has risen thirty cents a pound in consequence of the British blockade.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

War Cable to H. E. the Viceroy.

SIMLA, July 8

The following telegram dated the 7th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State —

Russian Front

In Southeast Poland there has been further desperate fighting. The Austrian communique of the 6th July says that the Russians are retreating from Krasnik northwards towards Lublin pursued by the Austrians who have captured the heights north of Wisniewa, a tributary of the Vistula, but the Petrograd communique of the 6th July says that there was most desperate fighting on Sunday and Monday in the north east of Krasnik, but that the hostile offensive in the east of Krasnik was stopped by a blow which the Russians delivered on the enemy's flank north west of Wilcolaz, due north of Krasnik. The Russians also state that on Monday they successfully repulsed fresh attempts at offensive between Veprez and the Bug. Along the Upper Bug, Zlotalpa and the Dniester no fighting took place on Sunday morning. On the northerly portion of the Russian front there have been only desultory combats.

The French Front.

The French report considerable activity on the Western front and a hot engagement around the Souchez station, which remains in French hands, in spite of the repeated efforts of the Germans. Arras has been bombarded in Argonne there has been increased fighting with grenades and petards. On the heights of the Meuse the German attacks were completely repulsed. In the region of Bois-Le-Pretre two German attacks were repulsed and in the Vosges there has been renewal of the enemy's artillery action.

Sir John French's Report.

Sir John French reports on the 6th instant that his last report of fighting was mainly confined to intermittent artillery duels, but on the 6th July we captured 200 yards of trenches on our extreme left north of Ypres.

The Italian Front.

The Italians report on Monday that great forces attacking their position at Pizzo Avostano were repulsed. On Isonzo the Austrians made counter-attacks, but have not been able to recapture any lost ground.

CALCUTTA.

Italian Residents in India and War.

CALCUTTA, July 8

The Acting Consul-General for Italy in Calcutta states that the Minister of War has decided not to call to colours the Italian residents in India belonging to the Army. The subscription rate to war loan has been raised to 95.

Qualified Mechanics.

Their Services Required.

CALCUTTA, July 8

Qualified mechanics of undermentioned trades are required for service with aviation units serving under the Government of India. — Fitters, copper-smiths, joiners, turners, black-smiths, tin-smiths, cabinet-makers, engine fitters with knowledge of internal combustion, engines, motor-vehicles, driver British soldiers, (regular and territorial) and members of the Volunteer Force in India, who have a thorough knowledge of the above trades and are recommended by their commanding Officers will be considered for vacant appointments. All candidates must be willing to serve either in India or with the expeditionary forces Overseas. The following are grades and rates of pay: Sergeant Air Mechanic Rs 263-5-6 Corporal Air Mechanic Rs 228-2, First Grade Air Mechanic Rs 182-8, Second Grade Air Mechanic Rs 60. In addition all ranks are given Rs 30 per mensem command allowance while in the field.

The Prapmore Dacoity Case.

KRISHNAGAR, July 8.

On Wednesday the hearing of the Prapmore dacoity case was resumed before the Special Commissioners Surendra Mohan Tarafdar, Sub-Inspector, Intelligence Department, said that on the 7th May he received orders to trace a tucca gharry. He was told that two Babus had gone away in the carriage. He was to trace it out with the help of one Kisto Bindu. Next morning he went to the Steamer Ghat with Kisto, who pointed out a red carriage, but said that the horses were not the same. On inquiry he learnt that the carriage belonged to Jagadindra Babu. Witness learnt that Jaha was the coachman. On the 11th at about 9 o'clock Kisto pointed out the man who had driven the carriage. On the 5th he learnt that the syce named Akla had been in the carriage. Akla pointed out the house where the Babus had gone. The house was searched on the 9th and 10th. Cross examined, witness said that he knew the accused Gopen as well as his brothers Suran and

TELEGRAMS.

Jogen. He had never gone to their house before. Witness knew Gopen since he was a student in the Rajshahi College. Bepin Behari Shaw, a shop-keeper of Prapmore, examined, said that his shop is at Dang about two miles from Prapmore. On the day previous to the dacoity Fani and two other respectable young men went towards R. Fani's shop. The two youngmen came back and asked for water from the witness, who said that he could not give them water as he belonged to a low caste.

The next witness was Khirde Chander Shaw who had a shop which belonged jointly to him and Hari. He was in the shop at about 8.30 on the night of the 17th "Baisakh". He had then finished counting cash. His servant Makbul said that a number of men, about 4 or 5 looking like school boys were walking outside. Coming out witness saw five men. He also saw one or two coming from the back of the shop. He was suspicious, and being afraid was about to fly when he was caught by one. Four or five surrounded him. They had pistols and two had daggers. He was taken into the shop and was threatened. He was going to deliver the keys when they asked him to open the chest. He opened the chest, and one took out the money while another held the bag. They took all the money that was in the chest. They all went into Hari's room. Two iron chests, one iron almirah and one wooden almirah were being broken when he heard shots being fired. Then the sound of a whistle was heard and all came out of the room. Coming out the dacoits stood in a circle and witness saw that they were sixteen. The dacoits then went away. Witness had a gun in Hari's room. It was not found there. Next morning the Police came. The next witness Nanda Lal Bhatta, telegraph signaller, being examined, said — On the 30th of April at 9 in the night Mr. Crawford's Head Clerk and Khirde Shaw's brother came to send telegrams. Witnesses found interruption when going to call Rajbari. He tested his own instruments, but found them all right. He went to Mr. Crawford and asked for the Mistri. He sent the Mistri on horse to examine the line with instruction to join any wire that might have been cut. The Mistri came back at 4, and told him that near Dang the wire on both sides of the post was cut.

BOMBAY.

The Bombay Provincial Conference.

The Governor will Attend.

POONA, July 8

Lord and Lady Willingdon will attend the opening of the Provincial Conference here on Saturday.

Governor of Bombay.

BOMBAY, July 8

Their Excellencies the Governor and Lady Willingdon, accompanied by the staff, left for Poona last night.

Illegal Sale of Cocaine.

BOMBAY, July 8.

Before Rao Bahadur C. H. Setalvad, M. R. Sheriar Talyarkhan Chief Excise Inspector to-day charged Mahomed Ayub with selling one gram of cocaine. The accused sold the cocaine to a bogus customer sent by the Excise Officer. The Magistrate sentenced the accused to six weeks' rigorous imprisonment.

PUNJAB.

Lahore Special Tribunal.

Trial of Returned Emigrants.

LAHORE, July 8.

It has been decided that the murder cases of Chanda Singh, Zaidar, in the Hoshiarpur District, and Sardar Bahadur Tichher Singh, of Jogatpore, in the Amritsar District, and also the case of the attack upon the canal bridge guard at Manawala, in the Amritsar District, will shortly be tried by the Special Tribunal at present engaged in the Lahore conspiracy case. The accused in these cases are returned emigrants.

An Extraordinary Sati.

LAHORE, July 8.

The "Punjabi" says — The wife of Bhai Balmookund, an accused in the Delhi Conspiracy case, who was sentenced to death, is reported to have become Sati immediately after her husband was hanged in Delhi. She is not believed to have had recourse to any extraneous matter for putting an end to her life.

SOUTH INDIA.

Their Highnesses of Baroda at Trevandrum.

TREVANDRUM, July 8.

□ Their Highnesses the Gaekwar and Maharanees of Baroda, accompanied by their Dewan, arrived at the Guest House at 3.30 P. M. to-day, where H. H. the Maharaja of Travancore received their Highnesses in state. A salute of 21 guns was fired. The roads were decorated with arches, etc. After tea their Highnesses will drive to the beach. There will be a dinner at night, followed by Indian music.

Weather.

SIMLA, July 9

The Bay monsoon current has given rain only in Burma and Assam, and the Arabian Sea current only in south Madras.

Thus the weather has been dry over the greater part of the country. Rainfall has been nearly general in Lower Burma and Assam, and Local in Upper Burma and south Madras. A few falls also have occurred in Bengal and Konkan. Principal amounts are: Kyaukpau 1½, inches Toungoo and Mmbu 1, Cherrapunji 32, Silchar 9, Tezpur 2, Dibrugarh 1½, Cochin 2, and Salem and Ootacamund 1.

FORECAST — No great change

TELEGRAMS.

Suicide of a Hindu Widow.
A Dumb and Deaf Man's Evidence.

CALCUTTA, July 8.

At the Coroner's inquest on the dead body of a Hindu widow, named Charusila Das Bolai, Bolai Chand Shaha, a deaf and dumb brother-in-law of the deceased, was examined, through Babu Mohini Mozumdar, Superintendent of the Deaf and Dumb School, acting as interpreter. The interpretation showed that the witness was called upstairs by his elder brother. He found that the deceased was burning in a room, the door of which was closed from inside. The witness broke open the door and saw the deceased lying on the floor.

The Inspector in charge of the case stated that the deceased was screaming, and it was impossible for the witness to make out if the deceased spoke to her father.

The statement of the father-in-law was that the deceased had told her father that no one was to blame. The Jury returned a verdict of suicide.

The Nobility of the Teacher's Profession.
Lord Carmichael's Words.

CALCUTTA, July 9.

H. E. the Governor yesterday visited Chittagong Sanskrit Institution and addressing the Pundits in the course of a speech said: "It is not given to us all to serve the Empire in this great crisis with our lives, but of those whose service cannot take an active form, in the face of danger few can render nobler or more practical service than the teachers of youth and boys and girls, who are receiving instruction in our schools, for it lies with them to secure that as a result of their mutual labours. The rising generation of the subjects of H. M. the King, shall grow up worthy to carry on the great traditions of the British Empire. I feel confident that you, in this institution, will spare no effort to make your share in this great work a worthy one."

Munitions Manufacture in Calcutta.
Patriotic Enthusiasm.

CALCUTTA, July 9.

Mr Victor Bayley's visit to Calcutta, to arrange for the production of munitions, in various works and mills, excited a great deal of patriotic enthusiasm, says the "Statesman". Many of these concerns are ready to commence operations now.

Bombay Imperial Fund.
Audited Statement of Accounts.

BOMBAY, July 9

The audited statement of accounts from the 1st April to the 30th June, 1915, of the Bombay branch of the Imperial Indian Relief Fund shows receipts amounting to one lakh thirty five thousand four hundred fifty-five, and expenses amounting to one lak eighty five thousand. The following amounts were remitted to the Red Cross funds: The Serbian Red Cross £1500, Montenegrin Red Cross £250. Local relief of Rs. 4,553 was distributed. The management of hospitals was under the guidance of Mr. P. R. Cadell. The Lady Hordings War Hospital at Bombay and the Bombay Presidency General Hospital at Alexandria both continued to do splendid work. The former since the opening in December has treated 1221 cases. The Alexandria Hospital has been converted into a European General Hospital for the treatment of British and French troops as the number of the Indian sick and wounded had been very small. Splendid voluntary work has been done by St. John Ambulance Brigade in connection with the embarkation of the wounded and the motor ambulance were of great service in this connection.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

Lord Haldane's Statement.

Inaccurate and Incomplete.

Mr. Lloyd George's Reply.

LONDON, July 8.

Mr. Lloyd-George has issued the following statements. — Lord Haldane's version of what occurred months ago in the Arms Committee of the Cabinet is incomplete and in some material respects inaccurate. The very act of this conflict of memory shows the unwisdom of these partial and unauthorised disclosures of decisions of highly confidential committees of the Cabinet.

Advertisers.

10,000 Copies.

Our sixth annual number will be out by the 14th July 15. It contains useful literature on many important subjects, war history with illustrations (Maps, Photos etc., about 400.)

Demmy ½ size. Advertisement accompanying with charges in advance will be received till the 10th.

Rates.

		Rs.	As.	Ps
Full Page	...	45	0	0
Half "	...	25	0	0
Quarter Page	...	14	0	0

Apply:—To the Advertising "Manager,"
"Andhrapatrika" Office, MADRAS.

సంఘసంస్కరణాభిలాషి.

మదనపల్లి కాలేజి

(ప్రయుక్త నెమలి ను బృహదాపు గారు.)

ఈ నెల 19 తేది శ్రీ మదరాసుగవర్నరుగారు మదనపల్లి కాలేజియొక్క ప్రారంభోత్సవము జరిగించబోయెదరని విషయము మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాను. ధియోపాక్షికలో ప్రస్తుతము ఇప్పుడు విశేషముగా నేరంబిచ్చి గొప్ప కాలేజి దీనిని నేర్పాటు చేయుచున్నాడు. ఈ గొప్ప ధర్మ కార్యమునకు వారకులు కర్తవ్యము అర్హులై వారగారును అనినెంటుమ్యుగారును సర్వజనులయొక్క మన్ననల బొందుచుండినను, ఈ ధర్మపాతశాలను ముగ్గురిసంకల్పముల కాలముగ అనేకకష్టస్థితిగలములతో మిక్కిలి ధైర్యముతో తనసర్వస్వమును ధారపోసి పెంచినదైవానికేసిన మహాశ్రీ ఆర్. గిరీరావుగారిని నిట్టితరుణమున మిక్కిలి గౌరవించదగియున్నదని అభిప్రాయము.

బాల్యదశయందు పుత్రికకొఱకు సకలకష్టముల ననుభవించుచు పెద్దవెలుగు కొలది అట్లయొక్క సంతోషము కల్పాధిభాగములై వ్యయప్రయాసల సరదానక పెంచి పెద్దవానిని చేసిన తల్లిదండ్రులకు, పిల్లను పెంచు కష్టములు తెలియునగాని, యుక్తవయస్సునకు యజమానానికి సమస్తసఖములు కలుగజేయ కష్టకలకాలమునందు ఆ బిడ్డను పొందగలిగిన భర్తకు అనిష్టము పెంచుటయందు తల్లిదండ్రులు పడిన పాటు ఎట్లా తెలియనగును.

ఈ పాతశాలను ఇంతకాలము జరుపుట కొఱకు మహాశ్రీ ఆర్. గిరీరావుగారు పడినపాటు అత్యంత స్వంత పాతశాలల జరుపుచుండు మహనీయులకు మాత్రము తెలియగలవు.

మహాశ్రీ ఆర్. గిరీరావుగారు ఈ పాతశాలను పోషించుట కొఱకు పడిన కష్టము, కడప, అనంతపురము, బళ్లారి జిల్లాలలోనుండు వారికందరికిని విశేషమై యున్నది. ఈ మహనీయుడు నాకు మిక్కిలి కష్టపడుచుండినను, బీదబాలురకు పూర్తిగా శ్రమలు లేకయు, అర్థశ్రమనకు విద్యాదానము చేయుచుండెను. ఇరిగింద చదివి గొప్ప పరిశ్రమయందు లేరి గౌరవస్థానముల వహించుచుండు బీదబాలుర నేకులు గలరు.

ఇట్టి మహనీయుని యొక్క చరిత్రమును శాశ్వతముగా టైపు యంత్రములతో యాచుటయును ఈ కాలేజిలోనుండు చుట పాతశాలాధికారులకును ఈ మహనీయునివద్ద జరిగిన విద్యార్థులకును, ఇరిగియందు గౌరవముగల దేశాభిమానులకును ముఖ్య కార్యముని యిదివరలో తెలిపి యుంటిని

ఇప్పుడు కాలేజిని తెలుసుకొందర్యమున నీధర్మాత్ముని యొక్క భావమిగ్రహమును శ్రీగవర్నరుగారు దెరచునట్లు యాచుటచేసిన ఆ ప్రాంత్యమునందలి జనులకందరికిని మిక్కిలి గౌరవకరమగు కార్యముగ నుండియుండను.

అట్లు చేయుటకు సాధ్యము కాని యెవల ఈ కాలేజి తెరచుకొందర్యమున నీ మహనీయునియొక్క చరిత్రమును సంక్షేపముగ ప్రకటించి అందుకిని వానిని పంచిపెట్టుట మిక్కిలి మంచికార్యమని శాశ్వతముగాను ఇందులకు గాను పట్టుకర్తులు ఇతివిశేషములు భరించుటకు సిద్ధముగా నుండురు. మదనపల్లి యందు అగ్రవిద్యాలయమును అధికారియగు మహాశ్రీ మహాబాగులు రామరావుగారు ఈ కార్యమును జరిగింపచున్నను, వీరును మహాశ్రీ గిరీరావుగారికిప్పుడే కాబట్టి యిట్టి కార్యములను వారి కృతజ్ఞతను దెలిపుచు పెద్దలగు వారిని గౌరవించుట జరిగించిన వారగుచున్నారు.

ఇట్టి అకరంజకమగు కార్యమునకు నాశక్త్యును సారము సహాయము చేయ సిద్ధముగ నున్నాను.

ఆంగ్లేయ దేశములు సాధారణ పాతశాల నుంచుకొని పూర్వకార్యమై పాటుపడిన, చెట్టులుకుట్టుకొని నీచించుచుండిన బాక్సాయిను ధర్మాత్ముని కెలావిగ్రహమును స్థాపించి యున్నట్టిని గౌరవించుచున్నాను.

హిందూ దేశములును, దేశవికారములై అనేకకష్టములకు పాటుపడిన మహనీయుల గొంపించి, ప్రోత్సాహము గలిగించినగాని, దేశమునకు గౌరవము ఖ్యాతియు గలుగజేయుచు.

కాబట్టి యిట్టి గౌరవనీయులకు కార్యములను దేశాభిమానమునందును పూని నిర్వహించుట గాక యిది పొగ్గించుచున్నాను.

తోరూదత్తు.

వేదవేదాంతములకుం బుట్టినిల్లె, కాలిదాసాది మహాకవులకుం గన్నతల్లియై, సకలకథాదేశతకు నిలయించు, విలసిల్లు నీభరతఖండము ఇటీవల కొన్ని కారణాంతరములచే దొడ్డి వైభవముం దొలగి, యుద్ధంబుల దగిలిన గాయంబుల రక్తంబు వరదలై పార పోయిల్లె. కొంతకాలమునకు దైవి కలుగు నాంగ్లేయు లిచ్చుటకు నేలించి దేశమునందంతటకు శాంతిస్వభావము మూర్తీభవించజేయఁ దెలివికొనుచున్నది. కాని యెప్పుటివలె సద్గ్రంథరాజంబులు వెలువడుటకు నాటంకంబులు మెంక. స్వభావమును గణిత తగ్గిత ప్రతిభలాగ్గంబును పరియించుచున్నారు. ఉగ్రపాలతోఁ బోసినదానిని గాక నేరుభావ, అందులో భాదాంతరభావ నభ్యసించుట మిక్కిలి కష్టము. ఆంగ్లేయులకును మనకును ఏవిషయమునందును ఏకీభావములేదు. మతసాంఘికాభిప్రాయములు వేరు. ఇట్టితరభావములందు వ్రాసి ఘనత గాంచిన వారు తక్కువ. మనదేశమునందు దక్క లేనేలేరని చెప్పుకమ్ము. స్వయిను దేశస్థులగు నెనెయికా మొదలగువారలు లాటిన్లో వ్రాసి రచనాట నిక్కమేగాని మతసాంఘికాభిప్రాయములందు ఆదేశమునకును రోమునకును భేదములేదు.

హిందూదేశము మాత్ర మి వైచిత్ర్యముం గాంచినది ఆంగ్లేయభావలలో బద్ధకార్యములు వ్రాసి ఆంగ్లేయవిమర్శకులచే 'టెర్రో' యనిపించుకొన్న వారిలో మొట్టమొదటిది. గ్రంథకర్తకి తోరూదత్తు ఈ మిక్కిలిస్వల్పకాలము జీవించి, 21-వ ఏటనే మరణము కల్గుచు చాలించినది.

తోరూదత్తు వంశదేశములో ఘనత గాంచిన దత్తుకుటుంబములో గోవింద చంద్రుని గాఁక 18-వ మార్చి 1866లో జన్మించినది. దేశభంధువుల మేషచంద్రుడు గారికిదగ్గరమట్టును. ఈ సోదరుడు మిక్కిలి పిన్నవయస్సుననే మృత్యుదేవతతోటఁ బడుటంబట్టి గోవింద చంద్ర భాబుగారు ఈమెను ఈమెసోదరిని మిక్కిలి ప్రేమతోను అనురాగముతోను జూచుచుండుటయే గాక వీరనే పుత్రులుగా భావించి మంచి విద్య నేర్పుకొనుటకు మృగముల జూపించుచుండెను. తాను విద్యాధికు, దగ్గుటంబట్టి పుత్రికల విద్యను చక్కగా నడిపించుచుండెను పదియారు పదునెనిమిది. సుతత్వములు దాటకమునుకే యీ బాలికలు విల్లుకు మహాకవి వ్రాసిన 'పారదైబలాన్తు' అను గ్రంథమును చదివి పందరి చమత్కారములను గ్రోలి యానందించువారలట. బాలికలయొక్క తెలివితేటలు కనుగొనన భాద్రై యిరువురను నాలుగేండ్ల పాటు యూరపు ఖండములో జనువుకొనుటకుం బంపించెను. వీరు ఇటలీ, ఫ్రాన్సు ఇంగ్లాండుదేశములలో విద్యనర్జించి అక్కడిసంగతులన్నియు బాగుగా నెఱుంగుటయే గాక, ఆయా భాషలయంద సమాన క్రష్ణ సంపాదించి 1873 సం॥లో వంశదేశము తిరిగివేరుకొనిరి.

ఇంక తోరూదత్తు బ్రతికియున్న నాల్గుసంవత్సరములును వంశదేశములోఁ దండ్రిగారియంటనే యుండి మామిడితోపుల మధ్యనున్న చింతలకొండఁ గూర్చుండి, వైర బాదు కోకిలలకు ననుగుణంబుగఁ దాడునాడ గుప్తీ వైచిత్ర్యంబులం గూర్చి బాదుచు, నెదురుగానున్న తటాకంబులో వికసించు కలువలం జూచి వికసితములకుల యగుచు కాలము గడపుచుండె.

తోరూదత్తు మొట్టమొదట కొందరి ప్రేంపికవుల గ్రంథముల నాంగ్లంబునకు మార్చెను. ఫ్రాన్సుదేశమునుగూర్చి మన కంతగాఁ తెలియకుండుటచే నీ పద్యావళి నచ్చెను. కాని యిచ్చుచి యామెను కవిసార్వభౌములలో నొక్కతగా నెఱుంగుటకు వీలు కలుగఁజేసినను విషయమును ముఖ్యముగా జ్ఞాపకముంచుకొనఁదగినది. ఎద్దంబుగాను గారు వీనిని నెక్కువగా పొడిచుచున్నారు. అందులో నాటకపంక్తులు ఆరగి గాంభీర్యముచేతనే గాక, పదలాలనచేతను, పదలాలనచేతనే గాక సామాన్యభావముచేతను, ఆంగ్లేయ నాటకములలో నెల్ల నన్నియంబులని చెప్పటకు నెవరీయవలసిన పనిలేదు.

“తూర్పుదేశం గాంతు లల్లనఁ దోచఁదొడఁగె;
పిల్ల గాటుల నేర్చుచుఁ జల్లఁదనము వీరవొరకొనె;
ఒరమశీ నేరఁజేసి పూగులాలియు బాగ్ర త్రపొందిపరఁగె;
నీవు తలుపుల దిగియించి నిదురనుండె;
లేచి వికసన మందు నొ తమమిన్న!”

తోరూదత్తు వ్రాసిన అన్నిటిలోను 'హిందూస్థాన కథావళి' అన్నివిధములచేతను అగ్రస్థానము వహించును. మతము క్రైస్తవమయ్యెను, రామాయణ మహాభారతాదు సద్గ్రంథంబులు వ్రాయఁబడిన కథలను భావముక్తముగ నాంగ్లంబున వ్రాసి

నది. పశ్చిమ సాంఘికాభిప్రాయముల చవిగొనినదయ్యెను, హిందూపురుషుల బూర్వము నుండియు కమ్ముచున్న యభిప్రాయములం దీమెను నవరిమితానరాగము. భార్య భర్త యందును, పుత్రుడు తండ్రియందును, శిష్యుడు గురువునందును, భక్తుడు ఇష్టదైవమునందును, జాతవలసిన భక్తి సావిత్రి, సింధూ, భట్టా, ప్రహ్లాదుల చరిత్రలయందు చక్కగా కర్ణింపఁ యున్నది. కర్మయందు నీమెకు నమృతముండినట్లు అక్కడక్కడ నిదగ్గరము బున్నది. ఈమె యెంతవేపు కర్ణించినను మనకోకిలలకు, మన చంపకశ్రష్టుబులకు, మనచింతలకు గురించియేగాని, ఆగ్రభాషలో వ్రాయుచున్న ప్రస్తుతపు హిందువులవలె వైటింగ్జును దెయిలీలకు గురించి కాదు. ఇటులనే కదా జాతీయభావమును ఎక్కువ చేయునది.

ఇప్పుడింకను బ్రతికియున్నచో బ్రపంచము నంతటను పేరుపొంది తెనుగువలెనే కీర్తిదెచ్చియుండును గదా! మన కట్టి యదృష్టము లేకపోయినది. 1877 వ సంవత్సరములో 21వ రోజు దాటకమును పే పరలోకగతుగా బయ్యెను.

మదరాసు అందు సదరక మహారాటా రైల్వే కంపెని, (లిమిటెడ్)

(ఇంకాల్పొరేటము ఇంకాంగ్లండు)
బెంగళూరుజిల్లా 1-వ సెక్షను కాట్వాడి నుండి అగ్గోణము వరకు (కాట్వాడినహా ఆగ్గోణము మినహా) రివిన్యూ మరమ్మత్తు వగయిరా సెక్షను కంట్రాక్టునకు గాను తెండర్లు పెట్టుకొనదలచినవారు పంపుకొనవచ్చును.

రాయపురం ఛీఫ్ ఇంజనీయరు ఆఫీసులో గాని బెంగళూరు కంట్రోల్ మెంటు డిస్ట్రిక్టుయించిన ఆఫీసులో గాని ఒకరూపాయి చెల్లించినట్లయిన తెండరుఫారములు దొరకగలవు. నిర్ణయింపబడియున్న ఫారములపై గాక, డెట్టుకొనబడుతూడరులు ఆలోచింపబడవు. కంపెనివారి వివరణము ప్రకారమే సెక్షనులోని అన్ని పనులను జేయబడవలసియున్నవి. ఈవివరణము డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరు ఆఫీసులో చూడనగును.

ప్రతితెండరుతో సహా రు 50 లు ధరావత్తు చెల్లించవలయును. తెండరుదారు తనతెండరుసమ్మతింపబడిన పై అగ్రిమెంటువ్రాసి యివ్వవలసిదని కోరబడినప్పుడు అట్లు వ్రాసి యిచ్చుటకుతప్పి పోయినయెవల, యీసామ్మతిదిగి యివ్వబడనేరదు.

1915-వ సంవత్సరము జూలై నెల 24వ తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటలవరకు తెండర్లు తీసికొనబడును కంట్రోల్ మెంటులో నుండే ఎం అండ్ ఎస్ ఎం. కంపెని లిమిటెడ్ వారి డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరు వారి పేరటికి, తెండరులను నీలుజేయబడిన కవరులలోనుంచి, పంపుకొనవలయును. కవరుపైన “ఎస్. డబ్లియు. లైను. బెంగళూరుజిల్లా, కాట్వాడి సెక్షను. రివిన్యూ మెయింటినెన్సు సెక్షనల్ కంట్రాక్టునకు తెండరు” అని వ్రాయవలయును.

రైల్వేకంపెనివారు అన్నిటి కన్న తక్కువ రేట్లుతోనున్నట్టి గాని లేక ఏతెండరు నమున గాని అంగీకరింప వలసి నట్టి బాధ్యతను వహింపరు.

కంపెని వారి తొలూకు పనులకు ఇదివరకు జేసియుండనట్టి తెండరు దార్లు తమ తెండరులతో సహా తమనుగురించి తెలియపరచగల దృష్టాంత పత్రములను జతపరచి పంపుకొనవలయును.

అంగీకరింపబడిన తెండరు దారునకును, కావలసియున్నచో అతని కడకు కును, ఆ సెక్షనుకు నొక అర్థ సావత్సర నీజను టిక్కెట్టులను, అమలులోనున్న సర్వసామాన్యపు రేట్లు ప్రకారము అట్టి టిక్కెట్టులకు ఎంతసొమ్ము కాగలదో అందులో సగము సొమ్మునకే యివ్వబడును.

మంచితరుణము.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!
6వ సంవత్సరాది సంచిక తయారైనది. 10000
పుస్తకములు బయండునకు సిద్ధముగా నున్నవి.
ప్రచురమునకు ప్రకటనములు బంపగోరెనవా రింకను
ఆసక్తియు చేయరాదు. వెంటనే వ్రాయును.
ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

రోమ హరి

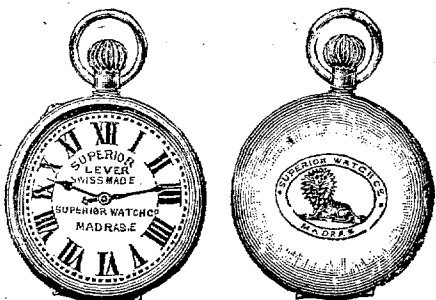
డబ్బీ 1-కి అ 0.8-0 వి. పి. 0-12-0
ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన
రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట
రాలిపొవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కును
మంటయుండదు రోమములు రాలిపొవును.
అమృతాంజనంధిపా 109 ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి.

పరిశ్రమవిద్య

చేతిపనులు నేర్చుకొనువారికి అర్హిస్తున్న పోటోగ్రాఫీని ఎన్. గోపాల స్వామివారునిచే ననుభవముబట్టి ప్రాసిన తెనుగు గ్రంథములు. ఇందనేకపరిమలు పనులు చేయునీతిని యుండుటచే నెట్టివారు నితరుల సహాయము లేక నేర్వరవచ్చును. ఛాయాగ్రహణ తంత్రము 1 భాగము:- ఇందు పోటోగ్రాఫీయొ విధము, డెవలపింగు, నీటచింగు, పద్ధతులున్నవి. కెల రి ఆటాయి డిటో 2వ భాగము 1 వ భాగమున ఆభ్యాసులకు కళములని విడిచిన బ్రామెడెక్లాస్సి, ప్లాటినోటైప్, విదిత్ర ఫోటోలు, చేతిగుడ్డలపై ఫోటోలెత్తుట, కంటికి కనబడకయుండి కావలసిన కనబడునటుల చేయు వివిధతంత్రములున్నవి. కెల రి ఆటాయి. విద్యార్థులు 1 వ భాగము:- పోటోగ్రాఫీయొ విధము, ఛాయాగ్రహణ సిరాట, వాటిసిరాట సబ్బులు, పెంట్లు, గుబ్బునస్తాంపులు, ఎలెక్ట్రిక్ బ్యాటరీలు, బెల్, ఎలెక్ట్రోలైటు, లైటు, గిట్టు, ఎచ్చింగ్ కోవ్యూర్లు ఆగ్నిపుల్లులు మనమే చేసికొన నేర్చును. కెల రి ఆ డిటో 2వ భాగము:- పోటోలకు కావలసిన సామానులు ఎలక్ట్రిక్ కనేక్షనులు, క్రుత్తిపెట్టెలు రకరకాలవియు, వివిధ పెంట్లు సిరాట, పన్నీరు, ఆత్మగులు, వార్నిషులు, బ్రెండింగు పనులు ఇంకా అనేక వివిధములైన పనులు గలవు. కెల రి ఆటాయి. చిరునామా:- ఎన్. గోపాల్ అండు కంపెనీ, 18 రామానుజస్వామి వీధి, సామాకావపేట, మద్రాసు.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్స్ (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ల గ్యారంటీగలది. చక్కనిగొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్తేజి 0-4-0.

మందు

వెనుక

మే మివివరు రెండవతరము స్విడ్జర్లాండునుండి తక్కువ వెలతో వై గడియారమును రప్పించి యందఱకు తృప్తికరముగా పంపుచుండనది యందఱతెలిసినదే. ఈ ఘోరయధ్వనయము నకు, ధ్వజవ్యూహప్రయాసలకు వెనుదీయక మనపటికన్న మేలి మిగ నందఱలయినను తలంపుతో వై చిత్రమున నుండుమాదిరి గడియారములను ఈమాడవత్సారి రప్పించితిమి. దీనిచే మాకు పట్టుబడియున్న అధికముగ తగిలికను వీధిసాదలును కొని యానం దింతురను నుద్దేశముతో నడచెటకే యిచ్చెదము. మనపటి గడి యారము రఫ్ మాన్ మెంటు. ఇప్పటిది గిల్లెముక్ మెంటు ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దాని నందించుచుండ భేదములు తెలియును. ఇందు మాకంపెరిపేరు ఎర్రనిసిరాతో రైలుమీద నుండును. 'సింహము' గుఱుతుతో మాపేరు గడియారము వెనుకముఖంలో చెక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టరు ప్రేమముగ. దీని పరివానితన మహర్షులు చక్కదాసముల కెంపు లయ్యెనుండును. డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు డూముండును. దీనిచే గడియారమున ముమ్మ మొదలైనవి చేరవు. వేయేల! ఒకటితెప్పించిమాడును. ఈ గడియారము నుంచుపెట్టెమీద మాకంపెరిపేరు గడియారము పేరు గిల్ల అక్షరములతో నుండును. పెట్టెమీద హోతలుగ గ్యారంటీ పత్రముండును. చక్కనిగొలుసుతో వెల రు. 3-0-0 పోస్తేజి 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం॥ల గ్యారంటీగలది. చక్కనిగొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్తేజి 4 అణాలు.

ఇది మాకొకై సిద్ధపలుకుచుండిన గాన నెవరికడనుండదు. వీధిసాదలును గొనుచు రనియే తక్కువవెల నందితిమి. వెలస్సల్పమైనను ఫలమధికమని యనుభవమున తెలి యును. దీనికి వెనుకముఖపై మాప్రేమముగ చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంతి గడియారములకు తప్ప దేనికికండదు. కాన మాగడియారములను గొనువారు మార్కును జూచి తీశవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానులచే జేయబడి, డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు డూము కలిగియుండుటచే, చాలకాలము నెలకొని తృప్తికరముగ పనిచేయును. పరుగెత్తి నను, జారిపడినను, గుడ్డుపు స్కాకిచేసినను కొన్ని గడియారములవలె ఆగదు. సర్వయోగకాల మాను చూపుచుండును. మే మూరకవర్ణించుటచే ఫలమేమి? ఒకగడియారమును దీని పరీక్షించిన సత్యాసత్యములు తెలియును. గడియారము పెట్టెపై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. పెట్టెలోపల గ్యారంటీపత్ర మతికించియుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుడూముగలది) గొలుసుతో 3-0-0
ఈగడియారములును మాకద్దరొకరును.
ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుడూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0
రంగూన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుడూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0
మాచిరునామా:- సుపీరియరు వాచి కంపెనీ, పోస్టుబాక్స్ నెం 167, మదరాస్.

ఆర్యాధి కృత

హిందోస్తానీ త్యమును తెలుపు చరిత్ర గ్రంథము.

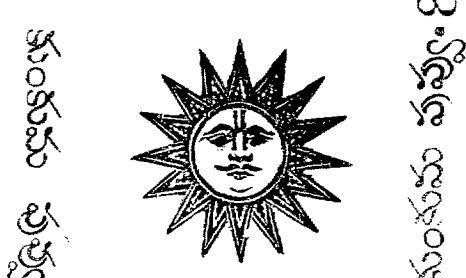
అన్ని మతములకును ఆర్య మతమే తల్లియనియు; ఆన్ని భాషలకును, ఆర్య భాషయే మాతృకయనియు; అన్ని దేశములలోను హిందూదేశమే భూతలస్యమనియు; నానాశాస్త్ర ములకును ఆర్యులే కర్తలనియు; ప్రపంచమునందన్ని జాతులలోను ఆర్యులే నాగరికాగ్ర గణ్యులనియు; ఆర్యులపరిశ్రమయును, ఆర్యులవాణిజ్యము, ఆర్యులక్యపి, అనుచనానాభివృద్ధి నొందెననియు; ఆర్యులు కాలిడని భూభాగము లేనేలేదనియు, శౌర్యము, స్థైర్యము, పరాక్రమము, ధీమ, భూతదయ, పరమత సహిష్ణుత, సత్వవిరతత, ధానశీలత, అన్యోన్యత, ఆర్యుల యందు సహజగణములనియు; ఈపుస్తకమునందు నిరూపింపబడును.

హిందువులు, పిటికివారు, మూఘలు, అని ప్రస్తుతకాలమున గొందఱుతలందు, తలపు లును చెప్పెను మాటలును చూచెను చూపుచును, నిరాధారము లయినవనియు, ద్వేషపూ ర్తములయినవనియు, నీపుస్తకము సయుక్తికముగ జవాబు నిచ్చును.

ఆర్యసంతతి వార మనకొని ప్రతివారును తెలిసికొనదగిన విషయము లిందుగలవు. కొనువారలకు సౌలభ్యము లిగించుటకయి, ఖండఖండములుగ ప్రకటించబడును. ప్రథమ ఖండము ఆగస్టు మొదటి వారములో వెలువడును. యుద్ధసమయము గాన కాగితము వెలలు ఎక్కువగుటచే కొద్దిప్రతులు మాత్రమేతయారగు చున్నవి. కావలసినవారు వెంటనేదెలుప చేడుచున్నాను. వెల ప్రథమభాగము 0-8-0 లు మాత్రమే. పోస్తేజి ప్రత్యేకము.

91 ఆన్సా పిల్లవీధి, జి టి మదరాసు. అ. సీతారామయ్య.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యనూ ర్మల గమనింపును. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎన్ నారాయణ అండు కంపెనీ, 29 హమ్మంసీధి, బొంబాయి.

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

మచిలీ పట్టణము. సామాన్య విద్యతోబాటు చేతిపనియు నేర్చుటకును దేశీయ పరిజ్ఞానమును సామగ్ధ్యమును పుష్టిచేయుట కనకులు. నగు విద్యార్థివర్గము లనలంబింపబడుచున్నవి. విద్యార్థి భవన మందు వసతులుగలవు. ప్రాసిన ఆర్యులయొక్క ఆదర్శముగా గమనింపబడుచున్నవి. ఈ క్రింది కలాశిల్పములందు బోధయు హస్తశిక్షయును గూడిన జ్ఞానమును నిపుణత్వమును పెంపుచేయు మార్గము లేర్ప పగు బడినవి. (1) చిత్రలేఖనము (ఫ్రీహ్యాండు జా మెట్రి కల్) (2) వర్ణ లేపనము (వెయిక్ టింగు) (3) మెకానికల్ ఇంజనీయరింగు (వడ్రము, కమ్మరము, పోతపని, యంత్రచాల నము, యంత్రలేఖనము) (4) సివిల్ ఇంజనీయరింగు (సర్వే యింగు లెవెలింగు, భవనలేఖనము) (5) బుక్ బిండింగు కమర్షియల్ కరస్పాండెన్సు (6) హెచ్చుస్థాయి పైపులైటింగు. వై సాంకేతిక విద్యలను నేర్చుకొనువారు గవర్న మెంటు టెక్నికల్ పరీక్షలకు పోవచ్చును. జీతములు స్వల్ప ము. విద్యార్థి భవనమునందు వసతులకు కేవలము ఖర్చులు మాత్రమే. కళాశాల జాన్-ఫెబ్ర ౨౦ తొలిభాగ తెలవబడెను కోపల్లె హనుమంతరావు ఎం.ఎ., బి.ఎల్. ఆధ్యక్షుడు.

కస్తూరి

విషజ్యములకు, కలరాకు, సెంటికి, బాలింతగోగులు లకు, వాతములకు, చిన్నబిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మృదని స్వత్ర తెలియుచున్నది. కాని కస్తూరి బుగారమున కన్న ప్రేయమగుటచేతను, నవరస సమయము లందుకొరకుట గుస్తరము. మాడిపోయిందలి కస్తూరి యందితర పదార్థము లేనియును జేర్చబడవు. ఇంతరకు మౌతావునండి కొనిన వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లుచేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. కులం 1-కి రూ. 30-0-0.

గోరోజనము కులం 1 కి రూ. 5-8-0
అమృతాంజనంధిపా, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి.
(6, తంబుకె నెట్టివీధి, మదరాసు.

యుద్ధ చరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక ! సంవత్సరాది సంచిక !!

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యొక్క ఆరవ సంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆ సంచికయందు విద్యాసంతులన యాంధ్రమహాజనలచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ వైఖ్యసేవ ప్రాచీనతీతి జేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్కిలి విషయము లతో ముద్రింపబడుచున్నది:—

- 1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యేక కారణములు వర్గీకృతములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, సౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 దర్శకుల నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల సౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణమాలం దపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయొక్కతయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను, ఆంధ్రప్రదేశ్ సంచిత్ర చందాదారులకు వెల 0 8 0 " ఆర్ధసంవత్సర " 0 12 0 ఆంధ్రప్రదేశ్ సంచిత్ర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు 1 0 0 ఇతరులకు 2 0 0

పోస్టుఖర్చులు చేరుగ వసూలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచిక బడయగోరు రిప్పటిచుండియును (చందాదారులును కానివారును) చందాదారుల బాధ్యతను యిదియే. ఆరవసంవత్సర యా కా భంగము కలుగ వచ్చును. ముద్రాపత్రిక చందాదారులకు తీసికొని ప్రచురింపబడుచున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ కారాగారము, తంబుశెట్టిపేడి, మదరాసు

వనోదయ ఫీల్డ్ పరిల్లు

ఈ వనోదయ ఫీల్డ్ పరిల్లు మరయు కల చర్మకోగములను బాగుచేయును. కీళ్ళపోట్లు, సాతనాయువుపోట్లు, కీళ్ళపోట్లు, రక్తవికారములను గలిగిన అన్ని కోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడికింతు లును పుట్టినిగలిగించును. కత్తులను ఉద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన కఠినముగల బలము, ఆరోగ్యముకలుగును. ౩.5 సీసాలుగలది వాడిన తోడనే కఠినములలో నుకవిధమైన మార్పు గమనించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే కఠినముల బాగుచుండును. సీసా వెల రూ. 1-4-0. కుటుంబముందు:—౪.5 చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లిత్రాగు లకు మందు) నాగవల్లిత్రాగులము వైఖ్యాలకు మందు. ఈ రెండుకలిసి వెలకోజలకు సరిపోవుమును 5.0-0. డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪, ఫనస్ వాడి, నం. ౨, బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay

మోహినీతైలము:—స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. ఇదిమెదడుకు చలువజేయును కండ్లమందను మాన్పును. వెండ్రుకలు పెరుగును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేరును. వెల సీసా 1-3 0-12-0 లు మాత్రమే. అగృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టిపేడి, మదరాసు.

రంగులేదు. వాసనలేదు.

తెల్లని నూనె

గేలను 1-కి లేక 8½ రతులు రు. 2.

చేకొంగు ప్రత్యేకము.

ఆర్. డి. మోడి అండ్ కో, నగజేవి స్ట్రీటు, బొంబాయి.

టానికులకురాణి.

మదనమంజరి మాత్రము.

ఇది రక్తమును శుద్ధిచేయుటయందును కఠినములను నశింపజేయుటయందును గుర్తునైతియు మొదలగు వ్యాధులను పోగొట్టుటయందును గడలిన నరములకు బలమును చేయుటయందును సాటిలేదని.

30 మాత్రముల డబ్బీ క్రయాను రూ 1-0 0

రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ

20 చీవాబజార్ రోడు మదరాసు.

మహారాజా సోప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించునట్లు దేహమందలి యేభాటము నయుండు రోమమును చెడుపులేక శుద్ధముగాను చర్మము యొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతిని పోగొట్టక చేయు సోప్ ఇది ఒకటే. వెల 3 బిల్లులపై 1కి 1-0-0 రి.పి ఖర్చు 4అ.

ఆర్. వి. పండిట్ అండు కంపెనీ, 5 బందగపేడి, మదరాసు.

స్టెర్న్స్ వైన్ ఆఫ్ కాడ్డివరుపేక్ స్ట్రాక్టు.

ఈ వైన్ గూడినది. పాలి పోయినట్టిను, బలహీనులగునట్టియు జనులకు యథా బలమొసంగగలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును గలిగించును. మందుమందలలో నయితము తృప్తికరముగ బని చేయగలదు.

నిశ్చిత్తుడ, హిందు, కుష్టుధీనులకు బాగున్నగల చక్కని యావధము.

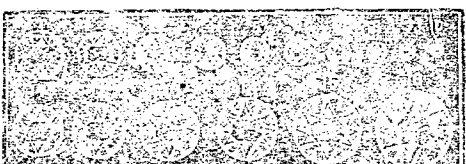
అన్ని మందుల మాపులలో విక్రయించబడును.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

మరాఠు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.

తండ్రి పిల్లలము:—“ఉమ్మడియార్”

ఇందుక్రింద కనుపరచివేట్లన్ని ఇతరమైనట్టిన్ని బర్మానైజులకు తగుమైనట్లు ఇమిటేషన్ కెంపులున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కిమలములున్ను బేడ కాసులు అణకాకాసులున్ను బంగారపు నగలున్ను మెరాస్మిగల నగలున్ను కావ సినివాయ మోకాటలాగులను పిప్పించుకొని ధరించు తెలుసుకొని మోకాటలను పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

ప్రపంచ చరిత్ర

ఇదికొంత పెండు సంచికలు కలబడినవి.

ఇందున్న దేశముల చరిత్రయు నులభముగా భాషలో తెగినట్లున లతో కథలవలె వర్ణితము గను. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారము 600 పుటలు 6 పంచీలు, చందా రు. 2-0-0. (పోస్టేజీతో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

కలయవాగు:—గా. హానస్వత్తమరావు, ఎం. ఏ. రింతాడిపేట, మదరాసు అని వ్రాయు.

ఉచితము.

అన్ని విధములగు బలహీనులు నాలుగువారములలో స్వస్థుగను. వారమునకు రు. 3-0-0.

రెండురోజుల మందు మాదిరికి ఉచితముగా నివ్వబడును.

లిల్లి కాటేజ్ 74, కార్నావాల్లి స్ట్రీటు, కలకత్తా.

Lily Cottage, 74, Cornwallis Street, Calcutta.

నెక్ - నెక్

కంతమును బాగుచేసి ఉచ్చాసమున నువాసన గలిగించును. సౌఖ్యమును హెచ్చించును. రుచిని గలిగించును. పుష్కలముగాను హెచ్చుస్థాయి గలదిగాను జేయును. పాతకులకు, బోధకులకు, మిక్కిలి ఉపయోగము.

తాంబూలుగలతో దీసికొనిన మిక్కిలి రుచించును. గొంతుకలో చల్లగనుండును. అజీర్ణమునకు అతచికిని మంచి మందు. చుట్టకాల్చినవెంటనే ఉపయోగించినట్లయిన ఉచ్చాసముల నువాసన గలిగించును.

3 ఆణాలు పోస్టుబిల్లుల పంపినతో నొక పాకెట్టు మాత్రము పంపబడును. అది బహుదినములు రాగలదు. మాదిరి పాకెట్టు అర్ధజా పోస్టేజీస్టాంపు యొక్కిందివారికి పంపిన పంపబడును.

ముల్లరు ఫిప్పు 21 నుంకురామ శెట్టిపేడి, మదరాసు.